

ORGANISASJONS- HÅNDBOK

FOR RØDT

ORGANISASJONSHÅNDBOK FOR RØDT

Dette er Rødts organisasjonshåndbok. Det er en håndbok som er ment for alle lokallagsstyrer, fylkesstyrer og andre som vil sette seg mer inn i hvordan man får et lag til å fungere, og hvordan det kan bli lettere å drive organisasjonsarbeid.

Det er stor variasjon i hvordan de ulike lokallagene og fylkeslagene i Rødt fungerer. Noen lag er små og noen store, noen har masse aktivitet og i andre lag skjer det lite, noen lag har bare gamle travere, mens andre har nesten bare ferskinger. Dette gjør at alt i håndboka ikke vil være like relevant for alle lag, og at det derfor ikke er nødvendig å lese håndboka fra perm til perm. Bla heller gjennom og bruk innholdsfortegnelsen til å slå opp på tema.

I første del står det om hvordan et velfungerende lokallag bør

jobbe, og hvordan et lagsstyre kan organisere lagsdriften på en fornuftig måte.

Andre del handler om medlemmer og hva som er rutinene når en person melder seg inn i partiet. Her står det også mye om verving og hvordan lokallag kan planlegge verving.

I tredje del står det meste du trenger å vite om hvordan møter kan og bør organiseres.

Fjerde del handler om valgkamp og kan forhåpentligvis være nyttig når dere skal begynne å tenke på valgkampen.

I femte del av finner du informasjon om hvordan Rødt er bygd opp, hva de ulike organene gjør og hvordan de skal fungere i forhold til hverandre.

Til slutt finner du oversikt over

ressurser og hvordan du får tak i informasjon fra partikontoret og roedt.no

Håndboka vil kanskje ikke gi svar på alle spørsmål om organisasjonsarbeidet. Om man lurer på mer er det bare å ta kontakt med partikontoret på tlf 22 98 90 50 / roedt@roedt.no.

Lykke til med partibyggingarbeidet!

Organisasjonsutvalget i Rødt

Oslo, april 2016

INNHold:

Del 1 - Lagsarbeid	s. 4
10 bud for god kultur i laget	s. 4
Bruk praksishjulet!	s. 5
Lagsstyret	s. 5
Styremøter	s. 7
Handlingsplan	s. 7
Styrets beretning	s. 7
Økonomiarbeid i laget	s. 8
Fadderordning for tillitsvalgte	s. 8
Innrapportering til ledelsen	s. 8
Mediearbeid	s. 9
Rødt og omverdenen	s. 11
Mobilisering	s. 11
Jobb ut ifra en strategi	s. 12
Hvordan skape engasjement i lagsarbeidet	s. 13
Feminisme i partiarbeidet	s. 13
Del 2 - Medlemmer og verving	s. 15
Kontingentrutiner for Rødt	s. 16
Om verving	s. 17
Tips til steder vi kan verve	s. 18
Følg rekrutteringshjulet	s. 19
Del 3 - Møter og møteledelse	s. 20
Møteplanlegging	s. 22
Avholdelse av møter	s. 23
Referat og protokoll	s. 25
Oppfølging av vedtak	s. 26
Del 4 - Valgkamp	s. 27
Før valgkampen	s. 27
Under valgkampen	s. 28
Etter valget	s. 28
Del 5 - Organisasjonen Rødt	s. 29
Lokale organisasjoner	s. 29
Organisasjonsbygging	s. 31
Sentrale ledd	s. 32
Hvem er hvem på partikontoret?	s. 33
Dokumenter vedtatt av landsmøtet	s. 34
Rødts kommunikasjonskanaler	s. 35
Del 6 - Ressurser	s. 36
Oversikt over opplegg og studiesirkler	s. 36
Hvordan få studiestøtte	s. 36
Å arrangere velkomstmøte for nye medlemmer	s. 37
Guide til å starte opp lokallag	s. 38
Ledelsen i Rødt	s. 39
Ansatte i Rødt	s. 39
Utgivelsesplan for Rødt Nytt	s. 39
Retningslinjer for håndtering av seksuelle overgrep og trakassering	s. 40

Del 1 – Lagsarbeid

Det viktigste arbeidet i Rødt foregår i lagene. Lagene har en del formelle rettigheter og plikter, men det er stor variasjon og valgfrihet i hvilke politiske saker man arbeider med. I Rødt ønsker vi at alle medlemmene skal være aktivt med å drive partiet og ha innflytelse over partiets politikk og arbeid. Lagene skal være et inkluderende fellesskap der medlemmene kan utvikle seg politisk og drive nyttig politisk arbeid. Det står mer om hva et lokallag er i del fem, mens denne delen omhandler hvordan laget skal arbeide.

Foto: Magne Hagesæther

Her er 10 bud for god kultur i laget:

Laget på Lokallagskonferansen 2014

1. Inkluderende: Laget skal være et sted der alle medlemmer kjenner seg velkommen og sett. Unngå at laget blir en klikk for spesielt innvidde, og sørg for variert aktivitet, så alle (så mange som mulig) får mulighet til å delta i lagets arbeid. Ta ekstra godt vare på nye medlemmer!

2. Fellesskap: Laget skal jobbe sammen som et kollektiv, og bør derfor legge vekt på felles diskusjon og aktivitet. Gi hverandre ros når det er fortjent og støtte når det trengs. I Rødt skal vi bry oss om hverandre og lytte til hverandre. Det betyr også at det er åpent for uenigheter. Sørg for god takhøyde og utvis respekt for andres meninger.

3. Struktur: God struktur i organisasjonen og på møter skaper trygghet. Lagsaktiviteten bør planlegges utifra et årshjul, slik at medlemmene har oversikt over hva som skjer når. På møter bør det alltid være en møteleder/

ledelse som kan sørge for gode og demokratiske møter og utvise respekt for folks tid.

4. Sosialt: La lokallaget være et godt sosialt sted som gir trygghet og tilhørighet. Prøv å skape en kameratslig kultur med god feministisk praksis. Møt nye med håndtrykk, ha navnerunder jevnlig og sosiale pauser i møter. Ikke la det gå for lenge mellom de sosiale arrangementene (ikke bare møter).

5. Åpenhet: Ryddighet og åpenhet skal kjennetegne Rødts praksis på alle områder. Sørg for å jevnlig få ut informasjon om lagets aktiviteter og planer til medlemmer, sympatisører og befolkningen for øvrig.

6. Politisk: Laget skal være et politisk verksted som utvikler politikk lokalt og utifra Rødts prinsipper. Dette innebærer også å delta i breddearbeid utenfor partiet, og å bruke erfaringene fra dette arbeidet til politikktutvikling i laget.

7. Kvinner: La kvinner ta plass i laget, både internt og

eksternt. Gå jevnlig gjennom hva laget kan gjøre for å få bedre feminismepraksis.

8. Forventninger: Ha klare forventninger til medlemmene, men ikke for høye krav. Sørg for en tilbakemeldingskultur der medlemmenes innsats blir sett. Ikke undervurder viktigheten av tydelig og konstruktiv kommunikasjon.

9. Kunnskap: Laget skal fungere som «matstasjon» som skal gi føde for hjernen. Det betyr at medlemmene skal lære noe nytt av å være med i Rødt. Sørg derfor for at deling av kunnskap er noe som skjer jevnlig gjennom at dere avholder skoleringer og politiske studier.

10. Utadvent: Ha alltid utadretta virksomhet og unngå at laget bare blir en prateklubb. Vær imøtekomende både overfor medlemmer og omland. Sørg for synlighet i deres lokalsamfunn.

Det er lagsstyret som har ansvaret for å lede lokallaget, og for å skape en god kultur i laget.

Bruk praksishjulet!

Hentet fra Rød Ungdoms
Revolusjonær praksis

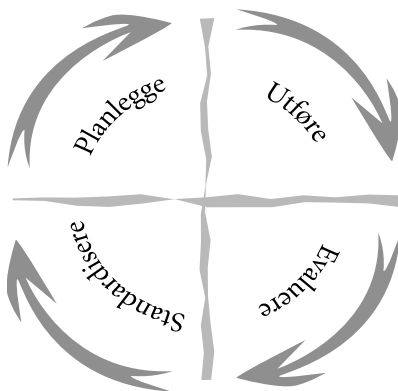
En organisasjon som ikke lærer av sine feil, risikerer å måtte gjøre dem om og om igjen. Og på samme måte kan en organisasjon som ikke lærer av sine suksesser risikere at det blir lenge til neste suksess. Hvis en organisasjon derimot hver gang den gjør en feil eller noe riktig, diskuterer hvorfor, forstår grunnen og sørger for at det ikke skjer/at det skjer igjen, kan organisasjonen ta store skritt framover på kort tid. Dessverre kan det å jobbe i organisasjoner ofte føles mer som det første enn som det siste – vi greier ikke å lære av feilene våre og gjør dem på nytt.

Det hele kan minne litt om den greske myten om Sisyfos. Sisyfos var dømt til å måtte dytte en enorm stein opp en bakke, bare for å la den trille ned igjen – gang på gang. Vi må bli gode til å lære, flinke til å gjøre vår kunnskap til organisasjons kunnskap. Gjennom å bli gode til å lære av erfaringer kommer vi ut av den onde sirkelen der steinen alltid ruller ned igjen, og over i en positiv utvikling der vi kommer stadig lenger opp i bakken. Forutsetninga for dette er at vi klarer å sette inn en kile under steinen hver gang vi har fått den en meter opp. Hva er en slik kile? Det er selvsagt de oppsummerte erfaringene, lærdommene

som gjør oss i stand til å gjenta vellykka tiltak og unngå reprise på mislykka forsøk.

For at vi skal bli flinke til å lære, må vi ha noen prinsipper for arbeidet vårt. Her er to slike prinsipper:

1. En oppgave er ikke gjennomført før det er laga en oppsummering av gode og dårlige sider ved arbeidet vi har gjort.
2. Oppsummeringene skal skrives og lagres slik at de blir tilgjengelige for andre, de skal bli organisasjonens kollektive kunnskap.

Praksishjulet viser hvilke fire faser en arbeidsoppgave skal gjennom. Oppgaven kan være å lage en løpeseddel, arrangere et åpent møte, en demonstrasjon, eller som i dette tilfellet å lage valgkamp.

- Fase 1: Planlegging.
Fase 2: Gjennomføring.
Fase 3: Evaluering.
Fase 4: Standardisering.

Planlegging og gjennomføring sier seg selv. Les gjerne kapittelet om valgkamp for eksempler. Litt mer konkret om de to siste delene av praksishjulet:

Evaluere

En god evaluering bør svare på tre spørsmål:

1. Hva har blitt gjort?
2. Hva fungerte bra/dårlig?
3. Hva gjorde at det gikk bra/dårlig?

Evaluering handler om å finne årsaker, det er først da vi kan lære noe av erfaringene.

Standardisere

Hvis læring skal ha noen verdi, bør vi definere den som endring av atferd. Det er først når vi faktisk handler i tråd med lærdommene at vi virkelig har lært noe. Derfor er praksishjulet avhengig av standardiseringsfasen for å komme helt rundt. Det er i denne fasen vi skal sette en kile under steinen. Standardisering er det vi kan gjøre som vi er sikre på at vil styrke oss i det videre arbeidet. Vi sier: «Dette er jommen en god metode, nå skal vi bruke den helt til vi finner en som er enda bedre!» Vi gjør den gode metoden til standard.

Lagsstyret

Et lagstyre i Rødt skal minst bestå av en leder og en økonomiansvarlig. I lag med en del medlemmer vil det vanligvis være fem til sju medlemmer i styret, og det kan være flere verv, som nestleder, sekretær og faglig ansvarlig.

Styret har ansvar for politisk og organisatorisk ledelse av laget. For å kunne være en politisk ledelse, må laget fungere som en arena der politiske spørsmål behandles. Det organisatoriske arbeidet må legges opp slik at det gir resultater, og det må legges vekt på å få til en

ryddig og inkluderende arbeidsstil. Styret har ansvaret for å følge lagets handlingsplan, og for å følge opp årsmøtevedtak og sentrale vedtak. Det er lurt å lage en årsplan for å se de lange linjene. Styret skal ha løpende tilsyn med lagets drift og økonomi.

Det er en god idé å fordele oppgaver på alle styremedlemmene, slik at hver får ansvar for ett eller flere områder. De ansvarlige bør så rapportere på hvert styremøte.

Styret har ansvar for oppfølging av medlemmene i laget. Det

betyr at alle nye medlemmer må kontaktes over telefon for å ønskes velkommen til laget. Dette må skje innen en måned etter at innmeldingen skjer. Les mer på om dette på side 15.

Lagsleder

En god leder er en god administrator, som får alle til å gjøre en innsats etter evne. En god leder delegerer oppgavene som skal løses. Planlegging, initiativ, delegering og oppfølging er fire viktige stikkord for ledelse.

Lederen skal holde seg til de

vedtakene som er fatta, og ikke forandre beslutninger som et samla styre har tatt. Oppfølging av vedtak er også leders ansvar.

Lederen i laget skal:

- representere Rødt utad, skape interesse for og orientere om partiets politikk.
- innkalle til møter og lage forslag til dagsorden.
- lede møtene eller foreslå en annen møteleder.
- skrive referat eller foreslå en annen til det, f.eks en sekretær.
- holde kontakt med fylkesstyret og sentralstyret.
- delegere oppgaver.
- sørge for at styrets årsberetning blir skrevet.
- se til at handlingsplan og vedtak blir fulgt opp.
- sørge for at viktige saker som skal opp i landsstyret blir diskutert i laget i forkant, og at innspill blir brakt videre til fylkets landsstyrerepresentant. Sakspapirer blir sendt ut til alle lagsledere tre uker før landsstyremøtene.
- Delta aktivt på epostlisten for lagsledere (raudt-lagsleiarar@copyleft.lists.no), svare på henvendelser og spørsmål fra sentralt som sendes ut og viderebringe viktig info til lokallaget. En gang i måneden (ofte den første torsdagen i måneden) blir det sendt ut et månedsbrev med viktig info til lagslederne.

Nestleder

Nestlederen fungerer som leder i lederens fravær, med de samme rettigheter og plikter. Det kan være hensiktsmessig å avtale en arbeidsfordeling mellom leder og nestleder, for eksempel ved at nestlederen får spesielt ansvar for organisatoriske oppgaver.

Økonomiansvarlig (også kalt kasserer)

- Legge frem regnskap til årsmøtet
- Føre og legge frem regnskap for styret minst to ganger i året
- Rapportere inntekter og utgifter til SSB!
- Foreslå budsjett til årsmøtet og diskutere økonomiarbeid med styret
- Følge opp innbetalinger

av godtgjørelser for folkevalgtarbeid

- Følge opp kontingentinnbetaling og arbeide for å få flere medlemmer over på rødevordningen

Sekretæren

Sekretæren skal:

- Sende ut møteinnkallinger med sakliste i samarbeid med lederen
- Skrive og sende ut referat fra møter
- Skrive brev på vegne av laget
- Lese og svare på post
- Skrive styrets beretning i samarbeid med lederen
- Holde oversikt over og arkivere lagets papirer og brev

Styremedlemmer

Det er viktig at lederen delegerer oppgaver og at styremøtene fordeler ansvar til alle i styret. Styret må ha en bevissthet om at kvinner og menn, og medlemmer med minoritets- og majoritetsbakgrunn skal ha like stor påvirkning og makt i partiarbeidet. Ingen skal føle seg overflødig. Styremedlemmer kan gjerne få selvstendig ansvar for oppgaver eller prosjekter i laget. Et samla styre bør møtes før medlems- og årsmøter for å gi disse møtene en siste finpuss. Hvis det er et aktivt Rød Ungdomslag i distriktet, er det lurt å la dem være representert i Rødt-lagets styre med minst én representant. Dette har de også rett til i henhold til Rødts vedtekter §16.3.

Andre styreoppgaver

Disse oppgavene blir gjerne fordelt på de forskjellige styremedlemmene, men kan også gis til andre medlemmer. Laget/lagsstyret må gjøre en vurdering av hvilke områder laget vil prioritere og hvilke som må nedprioriteres.

Medlemsansvarlig

Har ansvar for kontakt med alle medlemmer i laget
Nye medlemmer ringes når laget får beskjed fra sentralt
Medlemmer ringes minimum en gang i året hvis de ikke har deltatt på lagsmøter eller andre aktiviteter i løpet av året.

Passe på at spesielt nye medlemmer og andre som vanligvis ikke deltar på møter eller andre aktiviteter blir godt tatt imot når de kommer.

Lage en e post liste som alle medlemmer får tilbud om å være med på

Ansvarlig for å verve nye medlemmer til partiet / laget.

Ringte til gamle medlemmer.

Spørre folk på åpne møter / andre arrangement om å bli medlem.

I lag med mange medlemmer er det viktig at medlemsansvarlig får hjelp fra andre i laget til disse oppgavene.

Faglig ansvarlig

Har ansvar for å holde kontakt med de lokale fagforeningene, sørge for at Rødt har paroler i 1. mai-toget, orientere om pågående faglige kamper, sørge for at laget arbeider med faglige spørsmål og har en klasseinnretning på det politiske arbeidet.

Kvinnepolitisk ansvarlig

Har ansvar for å holde kontakt med de lokale kvinneorganisasjoner, sørge for at Rødt har paroler i 8.mars-toget, orientere om pågående kvinnepolitiske kamper, sørge for at laget arbeider med kvinnepolitiske spørsmål og har en kvinneinnretning på det politiske arbeidet.

Minoritetspolitisk ansvarlig

Har spesielt ansvar for å reise saker i tilknytning til flyktningspolitikk, integrering og inkludering av innvandrere og andre minoriteter.

Studieansvarlig

Har ansvaret for å arrangere studiesirkler og studiemøter, skaffe sirkelledere og innledere, deltakere og studiemateriell. Har ansvaret for å melde inn og rapportere studietiltak til Studieforbundet Næring og Samfunn.

Andre ansvar

Det er en rekke andre ansvarsområder i styret man kan velge egne ansvarlige for. Eksempler på dette kan være:

- Sosialt ansvarlig

- Stands- og Rødt nytt- ansvarlig
- Verveansvarlig
- Nettansvarlig/ansvarlig for sosiale medier
- Presseansvarlig

Styremøter

Det er styrets leder som skal innkalle og lede styremøtene. Hvis lederen er forhindret i å møte, skal nestlederen overta møteledelsen. Ved starten av møtet referer lederen sakslista for møtet. Styremøtene skal behandle saker som følger av partiets

handlingsplaner og prioriteringer, og brev og andre henvendelser til laget. En del saker kan styret selv avgjøre, men viktige saker skal legges fram for medlemsmøtet, helst med en innstilling fra styret. Styret skal også forberede medlemsmøtene, bestemme

forslag til saksliste og når og hvor møtet holdes. Når styremøtets saksliste er ferdigbehandla, kan det fungere godt at styret tar seg tid til en uformell prat om laget, oppgaver og eventuelle problemer.

Handlingsplan

Handlingsplanen vedtas av årsmøtet hvert år, og sier hva laget skal arbeide med. Lagsstyret har ansvar for at planen blir fulgt opp, og foreslår handlingsplan for det kommende året som skal vedtas på årsmøtet.

Planlegging er en viktig del av politisk arbeid. Planen skal si noe om hva som skal gjøres, hvorfor det skal gjøres og hvem som skal gjøre det. Ved jevnlig å oppsummere hvor langt laget har kommet med planen, får man innsikt i hvordan arbeidet lykkes.

Lagets handlingsplan tar utgangspunkt i lokale forhold, og understreker hva laget skal gjøre kommende år. Når planen lages, er det naturlig å se på hva den sentrale handlingsplanen for Rødt har fastsatt som oppgaver, og hva fylkesorganisasjonen planlegger. Planen er viktig for at medlemmene skal få diskutert hva laget skal drive med. Uten en plan blir det gjerne mer tilfeldig hva man gjør, og ofte slik at bare styret bestemmer lagets aktivitet. God planlegging gir også gjerne bedre

systematikk og disponering av kreftene, og bedre resultater.

Handlingsplanen kan inneholde politiske tema laget vil jobbe med, arrangementer som skal gjennomføres, medlemsmøter, styremøter og åpne møter, og aktiviteter som stands og underskriftskampanjer med. Målet er å ha en god plan som ikke er ei tvangstrøye, men kan endres og tilpasses når situasjonen krever det. Les også «Jobbe ut ifra en strategi» senere i denne delen.

Styrets beretning

Ei viktig oppgave i det interne informasjonsarbeidet er å skrive styrets beretning. Den lages i forkant av årsmøtet og skal sendes til alle medlemmer. Medlemmene får dermed muligheter til å vurdere arbeidet i året som er gått, til å være med på å bestemme aktivitetene neste arbeidsår, og mulige forbedringer. Årsmeldinga og andre sakspapirer sendes til medlemmene senest ei uke før årsmøtet.

Hvis styret ikke har en fast sekretær, er beretninga lederens ansvar. Aktiviteter som har vært vellykket, eller områder der vi

har møtt problemer og årsaken til dette, bør nevnes i beretninga. Beretninga skal gi en oversikt over arbeid og virksomhet siste arbeidsår. Hvis laget har en egen handlingsplan, er det best å disponere beretningen i samsvar med den, slik at styret rapporterer til medlemmene på hvilke mål som er nådd, og hva som gjenstår. Ellers er punktene nedenfor sentrale i ei beretning:

- Styrets sammensetning, komiteer og utvalg.
- Antall styre- og medlemsmøter, fester, stands, demonstrasjoner og andre

arrangementer.

- Et avsnitt om representasjon: Alle som har vært på kurs, delegater til andre årsmøter, landsmøtet eller lignende.
- Medlemstallet ved arbeidsårets start og slutt, gjerne med kommentarer.
- Rapport fra utvalg og komiteer.
- Informasjonsarbeid, organisasjonsarbeid og studiearbeid.
- Avslutt beretningen med tanker om arbeidet i året som har gått og kom med tips om neste års arbeid.

Økonomiarbeid i laget

Ved siden av de menneskelige ressursene og politikken til Rødt, er penger den viktigste ressursen for å klare å drive og bygge partiet. Økonomiarbeid kan virke vanskelig og mystisk, og kan være arbeidskrevende. Målet til Rødt er å forenkle det mest mulig ved å ha et ryddig og inntektsbringende økonomiarbeid som er godt integrert i det politiske arbeidet. Med jevne mellomrom må lagets økonomi være tema på møtene. Styret og laget må bidra til å skaffe inntekter.

Årsmøtet vedtar budsjett for kommende år, og godkjenner regnskapet for det forrige. Styret har ansvar for å følge opp budsjettet underveis i året, og se til at regnskapet blir ført. Økonomiansvarlig (også kalt kasserer) fører regnskapet og gjør

mye av økonomiarbeidet, men det er viktig at styret følger opp om arbeidet blir gjort.

Lagets inntekter kommer hovedsakelig fra kontingent og Rødrev-innbetalingene til medlemmene i laget. Laget bør arbeide for at alle betaler kontingenten sin, og med jevne mellomrom spørre medlemmene om de kunne tenke seg å gå over på Rødrevordningen.

Folkevalgte i Rødt skal betale inn godtgjørelsene sine til partiet. Dersom et lag har folkevalgte, har laget et spesielt ansvar for å sørge for at godtgjørelsene blir betalt inn til partiet.

Det er laget et årshjul for økonomiarbeidet sentralt. Det kan være greit å ha bakhodet når man følger opp økonomiarbeidet lokalt:

Årshjul:

Januar: Kontingentfornyning inneværende kalenderår

Februar: Kampanje for oppgjør møtegodtgjørelse for fjoråret (årsavregningen)

Mars: Første purring kontingent

Juni: Innsamlingskampanje Rødt Nytt

Juli: Halvårsoppgjør møtegodtgjørelse

September: 2. purring kontingent

November: Tiltak fornying kontingent til de som ikke har betalt kontingent (ringing, verving rødrev etc)

Desember: Juleinnsamling Rødt Nytt

Flere detaljer om økonomiarbeidet er å finne i Rødts kassererhefte. Det kan bestilles fra partikontoret (se bestillingsskjema bakerst i boka).

Fadderordning for tillitsvalgte

Laget bør ha gode rutiner for å sikre at nye styremedlemmer og andre tillitsvalgte får opplæring og hjelp. En måte å gjøre dette på er å ha en fadderordning der nye tillitsvalgte har en fadder de kan be om hjelp og råd fra. Fadderens bør være en person med erfaring fra partiarbeidet og som har kapasitet til å kunne svare på spørsmål og hjelpe til. Fadderens kan f.eks være en annen som

også sitter i lagsstyret, en tidligere lagsleder eller en som hører til i et annet lokallag.

Etter årsmøtet der det velges et nytt lagsstyre anbefales det å gjennomføre et styremøte der styret går gjennom relevante deler av Organisasjonshåndboka og der en eller flere faddere kan være til stede for å svare på spørsmål og bidra til at det nye styret får en god start.

Innrapportering til ledelsen

For at partiet skal fungere effektivt er vi ikke bare avhengig av at ledelsens beskjeder når ut til lag og medlemmene. Vi er like avhengige av at det som rører seg der ute kommer inn til partiet sentralt. Lokallaget er partiets følere ute blant folk. Det er medlemmer som fanger opp hva naboer, kollegaer og slektninger er opptatt av og reagerer på. At erfaringer som samler seg i laget blir samlet opp og sendt inn til høyere organer er viktig for politikkutvikling og partidemokrati.

Det er viktig at partikontoret veit

at partidemokratiet fungerer. At de vi har registrert som lagsledere er de som har fått tillit fra laget til å disponere lagets felles økonomi, og ha oversikt over medlemmene. Fra tid til annen vil laget eller lagsstyret bli bedt om å komme innspill på ting. Det kan være saker som skal vedtas i landsstyret, innspill i landsmøtedebatten, felles kampanjer o.l. Dette er ofte en invitasjon til å være med å utvikle partiet.

Det er fire ting alle lag må levere inn:

- Hvert år: årsmøteprotokoll (se mer om protokollskrivning side 25)
 - Hvert valgår: Valgkampoppsummering
 - Hvert fjerde år: Valgliste ved kommunevalg etter listestillingsfristen
 - Hvert fjerde år: Oversikt over folkevalgte etter kommunevalget
- Lokal- og fylkeslag som ikke har levert inn årsmøteprotokoll kan bli strøket som lag og/eller ikke få utbetalt lokal kontingent andel.

Mediearbeid

Media er en viktig måte for Rødt å få spredd politikken vår på, de fleste lag bør derfor drive litt mediearbeid. Leder og eventuelt presseansvarlig har ansvaret for dette arbeidet, men alle i laget kan delta dersom de er interessert.

Når bør media kontaktes?

Media bør kontaktes når laget arbeider med noe som er interessant for flere enn dem som er medlemmer. Det vil si at det ikke er noen vits i å ringe media når man har et vanlig styremøte og skal behandle regnskapet. I disse tilfellene bør man gi beskjed til media:

- Laget har et forslag til kommunestyret
- Det avholdes en demonstrasjon eller aksjon
- En «kjent» person kommer for å holde foredrag, for eksempel noen fra partiledelsen
- Laget har årsmøte og skal velge ny ledelse.
- Laget stiller opp på arrangement

som 1. mai-tog eller landsmøte i Rødt.

10 tips om pressearbeid

1. Husk K.V.I.S.A.

Bruk nyhetskriteriene til å forberede en nyhetssak. En sak må inneholde noe av følgende:

Konflikt – «Rødt knallhardt ut mot Høyres forslag»

Vesentlighet –

«Skolesammenslåingen rammer hvert tredje barn i kommunen»

Identifikasjon – «Skjåkværing til Praha for å demonstrere mot Nato»

Sensasjon – «Sjekk den ukjente pensjonsbomba - du kan tape millioner»

Aktualitet – «Rødt lager fest på 1. mai»

Jo større medier du skal på i, jo sterkere må nyhetskriteriene være. Noen ganger holder det med ett (tydelig konflikt, litt smal sak), men det er alltid bra med flere (konflikt

om en sak som angår hele bygda, og som skal opp til behandling i dag).

2. Tenk handling

Show, don't tell: Mediene liker å dekke ting som skjer. Har man sendt brev til kommunen om en sak? Inviterer man andre organisasjoner til et møte for å slå sammen kreftene i en sak? Kan man gi noen noe symbolsk?

3. Tenk bilde

Gi mediene mulighet til å ta bra bilder. Gjør intervju på originale steder, foran det saken handler om, ta med et bilde som visuelt forklarer hva det handler om. Alt annet enn et bilde i kontorstolen øker sjansen for at det bare blir en notis.

Særlig på TV er bilder ekstremt viktig, uten bilder som gjør saken interessant, ingen sak.

4. Se for deg saken

Hvordan vil du at saken skal bli?

Hva er din drømmeoverskrift? Hva bør stå i tittelen? Og viktigst: Hva kan du gjøre for at det blir sånn?

Ved å gjøre dette finner du fort ut om saken kan presenteres på en tydelig og enkel måte – eller om den må jobbes videre med før den kan selges inn til media.

Dette gjelder ikke bare papir-/nettaviser: Hva skal bli sagt på radionyheten? Hvordan skal TV-bildene se ut?

5. Lag en plan – og følg den

Ta fram kalenderen og finn ut om det skjer ting framover som kan gjøre dine hjertesaker aktuelle.

Hva kan man si i anledning 1. mai? Hva gjør man når budsjettet legges fram? Kommer det en kjendis eller statsråd på besøk, som man kan si noe om? Er det snart FN-dagen mot rasisme? Alle slike nyhetsknagger gjør det lettere å slippe til.

Lag gjerne en slik plan for et halvt år framover, så vet du at du har presseideer liggende som kan plukkes opp når de nærmer seg. Altfor ofte kommer man i ettertid og tenker at dette burde vi sagt noe om, men det ble ikke tid...

En plan gjør også at man får kontroll på hovedinntrykket: Når folk har lest om Rødt fem ganger i avisa, hva skal de tenke om oss og våre hjertesaker? Hvis man kun hopper på det som dukker opp eller venter til media ringer for kommentar, mister man fullstendig kontroll på dette.

6. Tenk timing

Vær tidlig ute når du kontakter media, en uke før saken skal publiseres er en god regel. Er du tidlig ute kan media legge det inn i planene sine og det blir lett å lage saken med dere. Det er mye bedre enn å forvente at redaksjonen kaster seg rundt for å få til en sak med Rødt. Det gjør de sjelden.

Når det gjelder å komme med raske utspill og kommentarer: Nyhetsuka går normalt sett fra mandag til torsdag, det er da det er mulig å få saken omtalt i flere medier, debatter i radio som oppfølging og så videre. Derfor er det best å kontakte media tidlig i uka: mandag er bra, fredag er veldig dårlig. Tidlig på dagen er også bedre enn utover ettermiddagen når journalistene

stresser med å få noe ferdig før dødlinja.

7. Skriv pressemelding (PM)

Viktig av to grunner:

a) Det er en anledning til å jobbe seg gjennom hva dere vil si og hvordan dere vil at saken skal se ut til slutt.

b) Det er lurt å ha noe å sende journalisten på epost etter at du har ringt og «solgt inn» saken.

Skriv PM som en vanlig nyhetssak, med tittel, ingress og brødteksten. Legg inn kontaktinfo nederst. Det er veldig viktig å skrive kort, dette skal kun gi en rask innføring i saken så journalisten blir interessert.

En annen løsning er å skrive et pressenotat, hvor man oppsummerer de tre viktigste poengene veldig kort. Journalister som jobber i seriøse medier liker ikke å føle at de skriver på oppdrag for kildene sine, de skal jo være nøytrale og balanserte. Derfor kan det være lurt å gi dem nok info til å selv bli interessert, men ikke så mye at de føler det som en bestilling på hvordan saken skal være.

8. Lag spissformuleringer

Spissformuleringer er en nøkkel til oppmerksomhet, og er med på å avgjøre hvor stort oppslaget blir. Jobb derfor mye med gode formuleringer som setter budskapet på spissen. Noen eksempler:

«SV var Natos PR-byrå» (Om Libya-krigen)

«Det var krise i kommuneøkonomien før det var krise i verdensøkonomien» (Om finanskrisen og krisepakken)

«Erna er sleipere og glattere enn Jonas. Og det skal litt til.» (Om Erna Solberg og Høyres uklare politikk)

Med gode spissformuleringer kan man styre overskriften i saken, og den er det viktig å ha kontroll på! Men det er viktig at spissformuleringer er like politisk solide som de er fengende, siden de ofte er det eneste som mange folk husker etter å ha lest saken.

9. Ikke svar på spørsmål

Iblant er journalisten komplett uvitende om hva saken egentlig handler om, eller har en slutt

om å lage en helt annen vinkling enn du er interessert i. Da er det bare én ting å gjøre: Ikke gi dem ett eneste sitat utover dem du allerede har planlagt. Uten noe å sitere deg på blir det vanskelig å lage en tullesak.

Mulig måter å komme unna idiotiske spørsmål:

Dumt spørsmål blablabla?

– Det kan du godt si, men det Rødt er opptatt av, er...

Dumt spørsmål blablabla?

– Det er et godt spørsmål. Det viktige for Rødt er...

Dumt spørsmål blablabla?

– Det dette handler om er...

Å ikke svare på spørsmål må gjøres innenfor rimelighetens grenser, naturligvis. Ingen liker politikere som aldri svarer på spørsmål. Men ingen liker heller dårlige spørsmål fra journalister, så iblant må det til.

10. Forbered deg godt!

Noen tror godt pressearbeid er medfødt. Det er feil. For 95 % av dem som lykkes med mediaarbeid, handler det om hardt arbeid.

Derfor er det bare én ting å gjøre: Bruk tid på å utvikle gode formuleringer, forbered deg godt, sjekk alle fakta to ganger – og suksessen er på vei.

Rødt og omverdenen

Partiet består av folk, og er til for folk. Dersom Rødt skal kunne fylle sin rolle som organiserende kraft i klassekampen, må vi både være mange, og vi må arbeide sammen med folk utafor partiet, også folk som partipolitisk står langt fra oss i utgangspunktet. Vi må delta i de ulike formene for organisert virksomhet lokalt, enten det er i fagforeninger, lokale aksjoner, i ulike former for fronter eller det lokale foreningslivet. Slik vil vi som parti kunne få pålitelig kunnskap om viktige saker og hva folk er opptatt av, og slik vil vi kunne bygge opp tillit utad, skape en forståelse av at personer i Rødt er pålitelige og kunnskapsrike personer å samarbeide med.

Rødt trenger altså å få del i den innsikten som aktive medlemmer opparbeider seg utenfor partiet, men partiet må også være et sted der medlemmer kan få diskutert politiske eller taktiske spørsmål som dukker opp i den foreningen eller aksjonen de selv deltar i.

Partiorganisasjonen, som oftest lokallaget, må altså både være en arena der partiet som et kollektiv lærer av de enkelte medlemmenes erfaringer og et kollektiv som ved behov kan bidra med diskusjon og analyse til hjelp for enkeltmedlemmer.

Arbeidsmåter

Partiets arbeidsmåter spenner over et bredt spekter:

- **Vi organiserer** ved å ta initiativ til, støtte og delta i lokale aksjoner for rettferdige krav, arbeide i fagforeninger og fronter og ved å dra i gang aksjoner lokalt som har opphav nasjonalt eller internasjonalt (for sykehus, mot oljeboring, antikrig og så videre). Vi deltar lojalt i «fronten» samtidig som vi søker oppslutning om de parolene vi mener er de beste til enhver tid.
- **Vi arbeider som folkevalgte** med folk og organisasjoner

snarere enn å være den type politikere som sier at de skal ordne opp for folk.

- **Vi sier ifra** om maktmisbruk og forhold som strider med demokratiske prinsipper når det utøves av makthavere.
- **Vi studerer** for å lære mest mulig om de mekanismene som ligger bak undertrykking og overgrep og om hvordan vi kan erstatte kapitalisme og imperialismen med sosialisme.
- **Vi er synlige som parti i det offentlige rom.** Vi sprer partiinformasjon i form av løpesedler og liknende, vi debatterer og arrangerer åpne møter der vi søker oppslutning om vårt syn på de ulike politikkområdene.
- **Vi bygger partiet** ved aktivt å åpne for interesserte og ved å styrke partilivet som et politisk, organisatorisk og sosialt fellesskap, slik at stadig flere ser seg tjent med å engasjere seg i aktivt politisk arbeid.

Mobilisering

Å mobilisere er et annet ord for det vi snakker om hele tida: Å få med oss folk. Vårt overordna mål er jo nettopp å få folk flest med på å gjøre noe med sin egen hverdag. Derfor er det lurt å ha tenkt gjennom hvilke metoder vi vil bruke for å mobilisere, og hvem vi vil mobilisere. Vi mobiliserer både til store og små begivenheter. Godt mobiliseringsarbeid er en forutsetning både for en stor landsomfattende demonstrasjon, og for et vellykket møte i lokallaget.

Hvem mobiliserer vi?

For å forenkle litt kan vi si at vi i Rødt i hovedsak mobiliserer med tre forskjellige målgrupper:

- Alle, for eksempel til antirasistisk demo, mot EU eller for velferdsstaten.
- Sympatisører, folk som er (litt) enige med Rødt, som ikke er med – for eksempel til åpent møte i Rødt, å starte opp et lokalt initiativ eller en Rødt-

konferanse.

- Medlemmer, for eksempel til lagsmøte, årsmøte eller studiesirkel.

Vi har ofte lett for å se på mobilisering av alle eller sympatisører som viktigere enn mobilisering av medlemmer. Da glemmer man at dersom man mobiliserer medlemmene er sjansen større for at disse igjen kan mobilisere flere. Med andre ord – ikke undervurder mobilisering av egne medlemmer!

Hvordan mobiliserer vi?

Her kan vi dele inn i to hovedtyper:

1. Personlig mobilisering, for eksempel å prate med folk på stand, eller ta med en venn på konferanse.
2. Annonsering, for eksempel plakater, annonser, løpesedler eller Facebook-invitasjoner.

Mange som har blitt med i Rødt har blitt med fordi de kjente noen

der fra før av, eller fordi noen spurte dem om de ville være med. Sjekk hvordan medlemmene i laget ditt ble med så finner du sikkert ut at det stemmer.

Å mobilisere handler om å få entusiasmen til å spre seg, enten det gjelder en politisk kampsak eller en hyttetur. Men uansett hva du skal mobilisere til er det ei forutsetning at du klarer å mobilisere deg sjøl. For hvis du sjøl virkelig vil noe, er det mye lettere å overbevise andre til å også få oppriktig lyst.

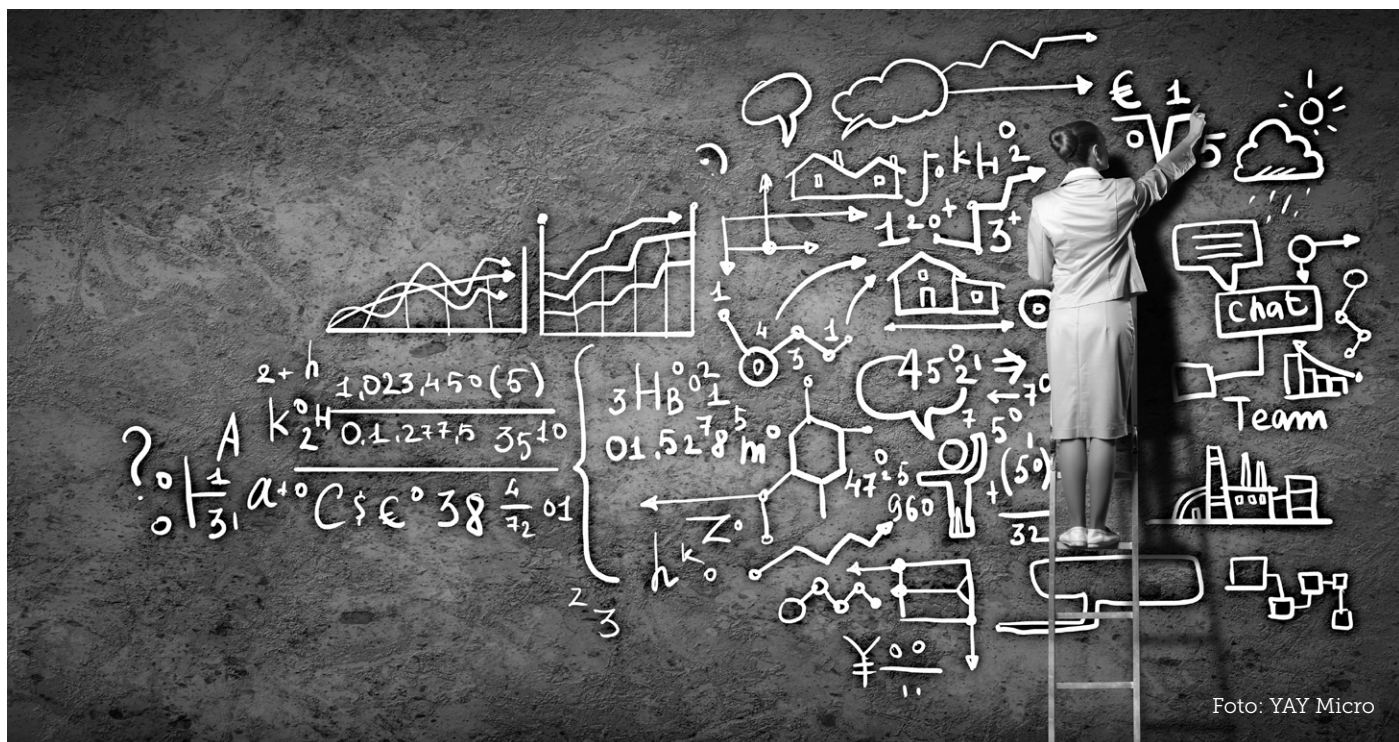

Foto: YAY Micro

Jobb ut ifra en strategi

Det politiske og organisatoriske arbeidet i et lokallag føles viktigere dersom man ser på hver innsats som bidrag til å nå et større mål. For å skape den følelsen, lønner det seg å jobbe ut ifra en strategi. For de fleste lokal- og fylkeslag er den enkleste måten å gjøre dette på å jobbe godt med årsplanen/ handlingsplanen som vedtas på årsmøtet.

Første skritt er å se på Rødt strategi og handlingsplan på sentralt nivå, og se på hvordan en lokal strategi kan henge sammen med hele partiets strategi.

Neste skritt er å stille et stort spørsmål: *Hvor skal lokallaget være om ett år og hva må gjøres for å komme dit?*

Husk at det å oppnå mål skaper entusiasme. Det betyr at det er viktig å sette oppnåelige, realistiske mål for lagets arbeid. Tenk gjennom mål og planer, og pass på at dette er noe det er mulig å greie! Det betyr ikke at man ikke kan sette vanskelige mål som krever mye arbeid – bare at hvis man jobber mye, så skal det være mulig å lykkes. Det er også viktig å gi rom for nye idéer og forslag som ikke nødvendigvis er forankret i en plan, men som kan utløse nytt engasjement og aktivitet i laget. Det er vanskelig å spå, spesielt om framtida, så det er

viktig å kunne reagere hvis en ny situasjon oppstår, eller en ny idé gir mulighet for framgang.

Fortsett deretter med å finne svar på flere spørsmål:

1) Hva skal være lokallagets politiske prioriteringer i tråd med Rødts strategi være det kommende året? Hva skal det bety at disse sakene er prioriterte? Hvordan skal Rødt profileres det kommende året? Hvilke organisasjoner og grupper skal det prioriteres å holde god kontakt/ samarbeide/bygge allianser med?

2) Hva vil det si at Rødt skal være et arbeiderparti? Hvordan skal Rødt være et viktig parti for arbeidsfolk der dere bor det neste året? Må man gjøre noe spesielt for å nå ut til visse grupper? Må man legge om på noe man gjør idag? Gjøre mer eller mindre av noe?

Hvordan skal Rødt knytte sterkere bånd til fagbevegelsen det kommende året?

3) Hvordan skal folkevalgtarbeid og partiarbeidet ellers knyttes sammen det kommende året? Åpne møter om saker som skal opp? Interne møter om saker som skal opp? Skal medlemmer involveres i folkevalgtarbeidet eller skal de prioritere andre ting?

4) Hvem skal profilere Rødt?

Hvem skal backe opp rundt de som profileres? Hvordan skal de som profilerer Rødt bygge opp under strategien om hva slags parti vi ønsker?

5) Hvordan skal lokallaget være en styrka organisasjon om ett år? Hva skal medlemmene i lokallaget bli møtt med? Hva kan Rødt gi dem og hva kan de bidra med til Rødt? Hvordan skal lokallaget være et sted der det er ålreit og givende å ha verv?

Hvordan skal arrangementene lokallaget arrangerer være et ålreit sted å være for alle som kommer? Hvordan skal Rødt være en feministisk organisasjon som legger til rette for at kvinner kan ta og få plass på sine premisser?

6) Hvordan skal lokallaget bidra til at Rødt gjør et brakvalg? Og hvordan skal arbeidet rundt listestilling og valgkamp være et ledd i å bygge opp partiorganisasjonen i bydelen/ kommunen og i fylket?

Klar – ferdig – gjennomfør!

Når handlingsplanen/strategien deres er vedtatt på årsmøtet, blir det lettere å legge opp lagsarbeidet resten av året på en slik måte at dere kan nå målsettingene dere har satt dere om hvor lokallaget deres skal være om ett år.

Hvordan skape engasjement i lagsarbeidet

Meningsfull aktivitet, et godt sosialt miljø og lagsarbeid som gir resultater er viktig for å skape engasjement. Engasjerte medlemmer er aktive, finner løsninger og tar ansvar. Ta utgangspunkt i lagsmedlemmenes erfaringer og bruk samtaler og gruppearbeid for å få fram hva som engasjerer medlemmene. Hva som engasjerer, og hva man engasjerer seg i, varierer selvfølgelig for forskjellige folk, men noen ting går igjen for mange ulike mennesker.

Hva skaper engasjement?

- Å slippe til med idéer og tanker. Ikke alle idéer er mulig å gå videre med, men alle medlemmer blir hørt og tatt på alvor.
- Å få bruke egne erfaringer og talenter.
- Å merke at dine meninger og din stemme betyr noe.
- Et fungerende lagsdemokrati, at medlemmene er med og diskuterer og bestemmer, betyr mye for engasjementet.
- Følelsen av fellesskap, det at medlemmene i laget går i samme retning, og oppnår resultater sammen.
- At lagsarbeidet er meningsfylt, med bra aktivitet og nye medlemmer.
- Å delta i aktiviteter man synes er nyttige.
- Å lære nye ting og å bidra med kunnskap.
- Å være sammen med positive og engasjerte lagsmedlemmer.
- Å nå målene laget har satt seg.

Hva dreper engasjement?

- Å oppleve at nye idéer kveles eller ikke tas på alvor.
- At medlemsdemokratiet i laget ikke virker, og at noen få bestemmer alt.
- At laget er splitta og har dårlig samarbeidsklima.
- Opplevelse av at tradisjoner står i veien for nyskaping.
- Aktiviteter som er dårlig planlagt og mislykkes.
- Å være omgitt av pessimister og folk som sprer negative holdninger.
- For høye krav eller urealistiske forventninger til enkeltmedlemmer.
- At det den enkelte gjør og bidrar med ikke blir sett eller verdsatt.

Feminisme i partiarbeidet

I vårt samfunn har menn mer makt enn kvinner. Så lenge samfunnet er strukturert slik, må vi regne med at dette er noe vi bringer med oss inn i Rødt, og derfor noe som også innenfor partiet må bekjempes aktivt.

Feminisme er et politisk spørsmål. Det er ikke noe du forstår fordi du er kvinne, eller ikke kan forstå fordi du er mann. Derfor må vi behandle feminisme som andre politiske spørsmål i partiet. Vi må diskutere feministiske spørsmål, studere og underbygge argumentene med konkrete tall, fakta og erfaringer. Feminisme er ikke noe som bare angår kvinnene i partiet.

Gode grunner til å løfte fram kvinner i partiet

Det er fire hovedgrunner til å øke kvinneandelen i maktposisjoner i Rødt:

- 1) Kvinner har rett til å delta på lik linje med menn der beslutninger tas.
- 2) Kvinner har andre erfaringer enn menn, og kan derfor tilføre politikken andre perspektiver

og dagsordener. Det gjelder ikke minst minoritetskvinner.

3) Kvinner skal være til stede i politiske forsamlinger – ikke fordi de nødvendigvis har felles interesser som kvinner, men fordi de kan ha andre interesser enn menn og selv skal artikulere sine interesser i politikken.

4) Rødt er et parti som har solidaritet og kvinnefrigjøring blant kjerneverdiene. Vi er mot diskriminering og undertrykkelse, og vi definerer oss som et feministisk parti. Da trenger vi dyktige kvinner på alle nivå i partiet, og kvinner må være godt representert i ledelsen og på valgsteder. Rødt har ikke råd til å gi slipp på dyktige kvinner.

Forskjellen på formell og reell makt

Formelle posisjoner og makt må ikke forveksles. Det er et mål å ha kvinnelige ledere og kvinner som uttaler seg. Det er likevel ikke sikkert at reell makt følger lederposisjonen, at det er i stillingen makten sitter. Vi må se på virkeligheten, hvem som

definerer hva som er viktige oppgaver, hvem setter dagsorden i organisasjonen, hvem blir hørt på møter. At et lag har kvinnelig leder fører ikke automatisk til at hun har mye makt, eller at kvinnespørsmål havner i fokus. Uformelle maktstrukturer kan telle like mye, for eksempel samtaler mellom «viktige» folk som diskuterer sentrale spørsmål for organisasjonen, eller at ordet til menn veier tyngre enn ordet til ei kvinne med en formell posisjon. Likestilling er ikke nødvendigvis oppnådd selv om vi har like mange kvinner og menn i ledelsen, vi må også se på praksis.

Kvinnesamlinger og kvinnenettverk

Selv om kvinnekamp og feminisme er politiske spørsmål, og ikke bare kvinnes ansvar, er det ofte nyttig med særegen kvinneorganisering – som for eksempel kvinnesamlinger og kvinnenettverk. Kvinnesamlinger kan bli et fristed for kvinner, hvor nye argumenter og nye tanker kan prøves ut. Kvinner

trenger ofte å være enda sikrere på sine standpunkter enn menn for å kunne hevde seg, og på kvinnesamlinger kan en få diskutert både feminisme og annen politikk.

Det betyr ikke at kvinner ikke kan, og skal, hevde seg også som individer utenfor kvinnesamlingene og uten å opptre som gruppe. Den kollektive støtten skal være tilbud, ikke tvang.

Kjønnskvolter

Siden menn lettere tar på seg ledende verv, og lettere blir sett på som fremadstormende og dyktige, bruker vi kjønnskvolter for å rette opp skjevheter. Å kjønnskvolte betyr at noen får forrang på bakgrunn av kjønn. I Rødt skal halvparten av alle styrer og utvalg være kvinner.

Betyr det at menn blir urettferdig behandlet, og at man ikke velger den beste til jobben?

Er kjønnskvolter det samme som å undervurdere kvinner?

Disse spørsmålene tar utgangspunkt i at verden er verdinøytral og fri for ideologi.

Kjønnskvolter skal rette opp noen av de skjevhetene kvinneundertrykkninga skaper, og dermed gjøre det lettere for kvinner å ta ledende posisjoner og makt i Rødt.

Bevissthet rundt seksuell trakassering og overgrep

De fleste tilfeller av seksuelle overgrep og trakassering rammer kvinner. At det også kan skje i Rødt pålegger ledelse, lokallag og medlemmer å diskutere og være bevisst på hvorfor seksuelle overgrep og trakassering kan skje, maktforholdene som gjør at dette kan skje og hva man kan gjøre for å unngå dette. Landsstyret i Rødt har utarbeidet et dokument med retningslinjer for håndtering av seksuell trakassering og overgrep. Formålet med dette dokumentet er å forebygge seksuelle overgrep og trakassering i partiet, og gi prosedyrer for behandlingen av seksuelle overgrep og trakassering som blir rapportert innen partiet. Lagsstyrer og aktive medlemmer skal gjøres kjent med retningslinjene, og at temaet skal debatteres i partiet med jevne

mellomrom. Retningslinjene finner du på side http://sosialisme.no/orghandbok/retningslinjer_sot.pdf.

De fem hersketeknikkene

Ingenting er så praktisk som en god teori. Professor Berit Ås identifiserte hersketeknikkene, og med det ga hun mange kvinner (og en del andre) en nøkkel til å forstå hva som skjer når de ikke blir lyttet til, overses eller ignoreres.

De fem hersketeknikkene Berit Ås identifiserte er:

1) Usynliggjøring

Usynliggjøring foregår når kvinner blir bortglemt, forbigått eller «overkjørt». Usynliggjøring fratar kvinner deres selvfølelse, og minner dem om at de er mindre verdt – at de er uviktige og betydningsløse.

2) Latterliggjøring

Latterliggjøring foregår når kvinners innsats blir hånet, ledd av eller sammenliknet med dyreatferd: for eksempel høns og gjess, når kvinner sies å være spesielt hysteriske, får vite at de bare er seksuelt interessante eller blir karakterisert som utspekulerte hekser. Mange jenter har hørt «har du mensén, eller?» av gutter som vil drite ut jenter som engasjerer seg i en sak, og ikke alltid smiler søtt når de prater. Det er kanskje enda flere som har hørt «du er så søt når du er sint». Alt er betegnelser som vanligvis ikke brukes om menns reaksjoner.

3) Tilbakeholdelse av informasjon

Det å ikke få vite ting er noe av det mest frustrerende som finnes – det gjør at du føler deg dum, forvirret eller uviktig. Det å rett og slett ikke gi deg informasjon du trenger eller bør ha, er derfor en veldig effektiv hersketeknikk.

4) Fordømmelse uansett hva du gjør

Enten er du for passiv, eller så er du for pågående. Også kalt dobbeltstraffing.

5) Påføring av skyld og skam

Påføring av skyld og skam skjer gjennom latterliggjøring, ydmykelser, blottstillelse og

ærekrenking. Det skjer når kvinner får høre at de ikke er dyktige og ansvarlige nok, selv om anledningen kan være at de tenker og handler annerledes enn menn gjør, eller at de ikke har kunnet skaffe seg den informasjon som mennene har.

I prinsippet kan slike teknikker brukes overfor alle undertrykte grupper. Men de blir brukt i spesielle kombinasjoner og situasjoner overfor kvinner, på grunn av mannssamfunnets definisjon av kvinner som objekt eller eiendom.

Tips til feministisk praksis i lokallaget

Rødt har en del tiltak som skal sikre en viss grad av likestilling mellom kjønnene i vedtakene våre, for eksempel gjennom en viss prosentandel av kvinner i styrer og stell, på valglister og så videre. I dette kapittelet har det allerede blitt pekt på noen gode tiltak for å løfte frem kvinner både i samfunnet og i Rødt, slik som kjønnskvolter og kvinnesamlinger. Her kommer i tillegg en liten liste med små, konkrete tips til det feministiske arbeidet i lokallagene:

Den som fører taleliste kan telle over hvor ofte menn og kvinner snakker. Hvis det er et stort misforhold, går det an å flytte kvinner opp på talelisten og i det minste gjøre laget oppmerksom på skjevfordelingen.

Passe på å ha en viss kjønnsbalanse blant innlederne man inviterer til å holde innlegg på møter eller større arrangementer.

Tilby barnepass for de som trenger det, eller i minste ha møter i egnede lokaler til egnede tider for småbarnsforeldre eller eneforsørgere.

Ikke bare være oppmerksom på den prosentvise fordelingen mellom kjønnene i styrer og stell, men også på hva slags ansvarsområder kvinnene tildeles. Får de lederposisjoner eller er de «bare» verveansvarlig og kaffekoker?

Del 2 – Medlemmer og verving

Aller først:

Ta vare på hverandre

Vi verver nye medlemmer for at vi skal bli flere i Rødt. Da er det viktig å ta godt imot de nye medlemmene – og å ta vare på de medlemmene vi har fra før. Mye av det som står om engasjement i denne boka kan hjelpe med å få folk til å bli i laget, og gjør partiarbeidet meningsfylt og givende. Det dreier seg om å skape et aktivt, trivelig og inkluderende miljø hvor alle medlemmene både

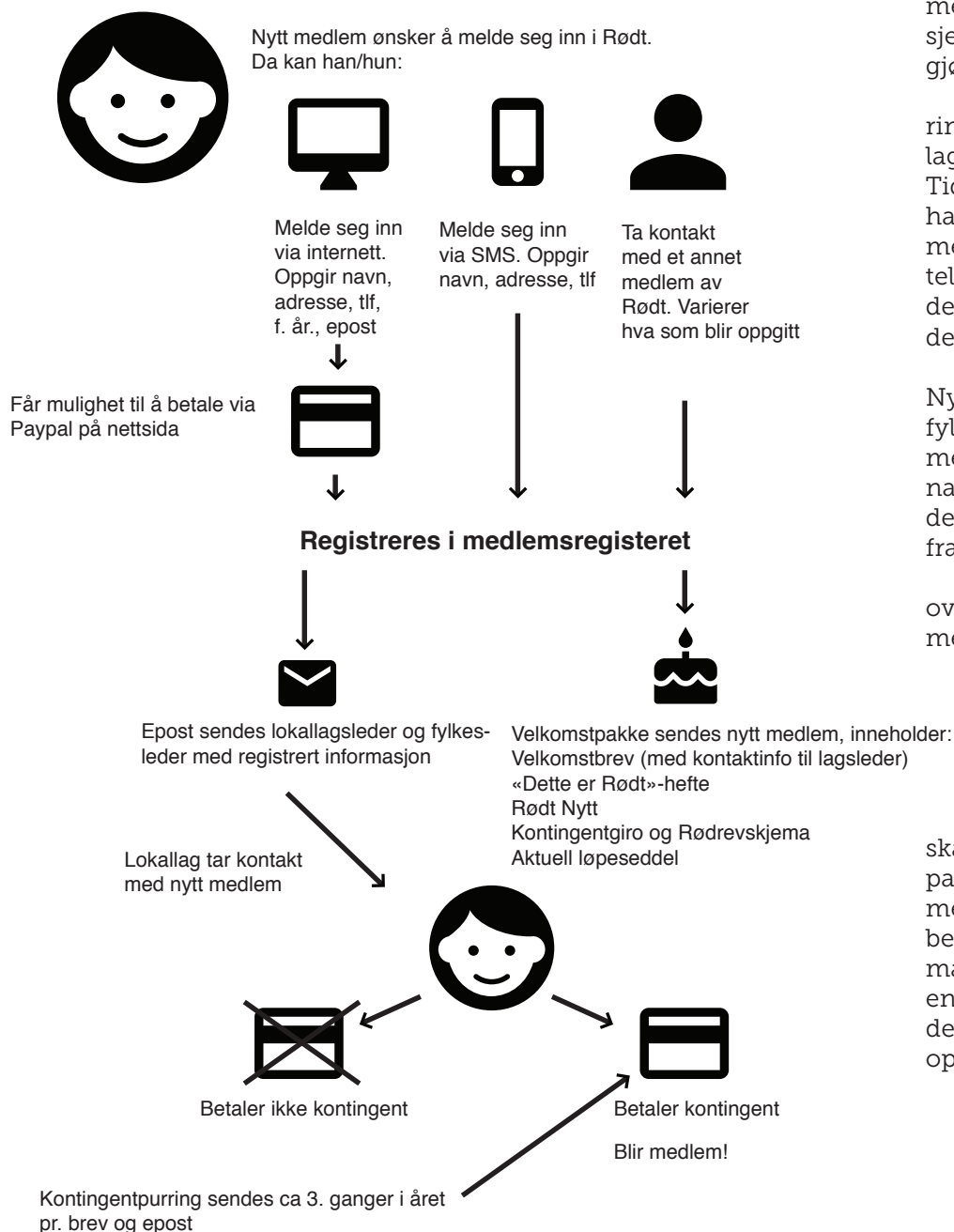
kan føle seg hjemme, og føle at de får utretta noe. Husk at det er lettere å beholde et gammelt medlem enn å skaffe nye, og er det utrivelig og dårlig stemning i laget vil både gamle og nye medlemmer finne noe annet å bruke tida si på.

Sett opp 1-2 personer i laget som kan være fast(e) mottaksansvarlig(e) på alle Rødt-arrangementer. Disse får ansvar for å alltid hilse på nye fjes som dukker opp på møter/ arrangementer. Legg alltid inn en

pause der mottaksansvarlige har et særegent ansvar for å snakke med nye i pausen og passe på at de melder seg inn/skriver seg opp på kontaktliste, dersom de ikke allerede er det. Bli så godt kjent

INNMELDINGSPROSSESSEN, DAGENS RUTINER

med dem som mulig, husk at man sjelden får mer enn én sjanse til å gjøre et godt førsteinntrykk.

Det er også en god idé å ha ringerunder til medlemmene i laget, og ikke bare sende ut epost. Tidligere medlemsundersøkelser har vist at 57 prosent av medlemmene ikke har fått noen telefon fra Rødt det siste året. For de inaktive medlemmene gjelder dette 73 prosent.

I forbindelse med hver Rødt Nytt-utsending får lagsleder og fylkesleder tilsendt oppdaterte medlemslister. De inneholder navn, kontaktinformasjon og når de sist betalte kontingent. Det framgår også om de er Rødrevere.

I tillegg kan man få tilsendt oversikt over tidligere medlemmer, Rødt Nytt-abonnenter og lagsløse i nabokommuner og så videre dersom man sender en epost til medlem@raudt.no og ber om det.

For at partiet sentralt skal ha oppdatert oversikt, er partikontoret avhengig av at medlemmer og lagsledere gir beskjed dersom det er feil eller mangler i medlemslistene. Send en epost til medlem@raudt.no dersom du ser noe som må rettes opp i medlemslistene.

KONTINGENTRUTINER FOR RØDT

Sentralt medlemsregister

Rødt sentralt tar seg av kontingentinnkreving og føring av medlemsregister. Registrering av medlemmer sentralt er nødvendig for utsendinger, beregning av delegater til landsmøte og liknende. Alle lag er bundet av denne ordningen.

Verving og innmelding

Hovedsakelig kommer innmeldinger og henvendelser direkte til partiet sentralt. Det gis fortløpende beskjed om innmelding til lokallagene. Innmelding registreres i registeret som «Nyinnmeldt – ikke betalt» fram til kontingent er registrert. Innmeldingene må følges opp av lokallaget.

Når medlemmer verves lokalt, skal lokallaget sende melding om nye medlemmer til medlem@roedt.no med navn, adresse, fødselsår, telefonnummer og epost. Hvis lokallaget også mottar kontingent settes pengene over straks på kontonummer 7878 05 75424, merk betaling med navn på nyinnmeldte.

Innmeldingspakke

Alle innmeldte får med en velkomstpakke med heftet «Dette er Rødt», Rødt Nytt,

kontingentkrav hvis det ikke er betalt. I følgebrevet til velkomstpakken får også medlem oppgitt lokallag og kontaktinfo til lagsleder.

Medlemskontingent, medlemskort og innbetaling

Medlemskontingenten vedtas av landsstyret. Oppdaterte satser finner du på roedt.no/kontingent. Kontingenten betales da til Rødt, Dronningens gate 22, 0154 Oslo til kontonummer: 7878.05.75424. Merk innbetalingen «kontingent+navn». Det benyttes ikke medlemskort i Rødt.

Rødrev

Det er også mulig å betale kontingenten månedlig gjennom Rødrev-ordningen. Man betaler Rødrev-kontingent ved å fylle ut og sende inn skjema for Avtalegiro. Du bestemmer sjøl hvor mye du vil betale pr. måned. 1/3 av månedlig sum går til sentralt. Resten blir tilbakeført lokallaget.

Kontingentfordeling

Vedtektene slår fast at minst halvparten av kontingent skal gå til Rødt lokalt. Vanlig kontingent deles likt mellom sentralt og lokalt. Rødreven-kontingent deles slik

som beskrevet over. Den delen av kontingenten som skal gå til lokallagene, sendes to ganger i året etter oppgjør av lagets konto sentralt (såkalt saldering).

Lag i Rødt Oslo deler den lokale andelen av kontingenten likt mellom fylkeslag og lokallag etter lokalt vedtak.

Fornyning av medlemskap

Brev om fornying av medlemskap sendes ut senest i januar. Purring på kontingenten sendes ut to ganger i året.

Medlemslister til lagene

I forkant av hver Rødt Nytt-utsending sendes ut ajourførte medlemslister til lags- og fylkesledere. Lagene må melde tilbake om feil/endringer på medlemslistene. Medlemslister kan bestilles utenom denne rutinen.

Ansvar for medlemsregisteret

Ansvarlig for medlemsregisteret er medlems- og organisasjonssekretær. Kontakt om medlemsregisteret skal tas med denne.

Oversikt over hvem som jobber på kontoret til enhver tid finner dere på roedt.no/om-roedt/ansatte

Foto: Ben Harding / CC

Om verving

Engasjement og aktivitet er det beste grunnlaget for verving. Engasjerte og entusiastiske Rødt-medlemmer som kan snakke om et lag som aksjonerer og debatterer, har et godt grunnlag for å verve flere medlemmer. Gjennom aktivitet møter man folk, viser fram Rødt og får et meningsfylt politisk arbeid å be folk med i. Folk som er stolte av partiet sitt er mer overbevisende enn de som er lett unnskyldende og litt pinlig berørt.

Det kan være mange hindre for å melde seg inn, selv med gode aktiviteter og viktige verdier og mål. Vet folk om Rødt-laget og hva vi gjør? Hvor synlige er vi, og hvordan er vi synlige? Tar vi godt imot nye medlemmer, gir dem oppgaver og inkluderer dem i diskusjoner og aksjoner? Får medlemmene slippe til med ideer og meninger, eller er alt bestemt på forhånd av noen få erfarne?

Verving av nye medlemmer er en viktig forutsetning for aktiviteten i lagene og alle lag/medlemmer har et omland de kan verve fra. Vervearbeidet må bli en fast arbeidsoppgave i alle lag.

Kartlegging

I kartleggingen av forholdene innenfor lagets geografiske organisasjonsområde kan det være lurt å få svar på følgende spørsmål:

- hvilke rutiner har laget for å møte nye og potensielle medlemmer?
- hvordan presenteres det lokale Rødt for nye medlemmer?
- hvordan blir denne måten å presentere seg på oppfattet av medlemmer og andre?
- hvor mange medlemmer har vi nå?
- hvem er medlemmene våre?

Det kan også være nyttig å se på lagets medlemsutvikling de to-tre siste år

- hvorfor har utviklingen vært slik?
- hvorfor har medlemmer meldt seg inn?
- hvorfor har medlemmer meldt seg ut?

Det er ikke nok å verve nye medlemmer. Det er også viktig å beholde de gamle. Kartlegg også de passive medlemmene og lag en plan for å beholde eksisterende medlemmer.

Etter at laget har dannet seg et bilde av situasjonen, går det over til neste trinn.

Lag en verveplan for hvert år

Når laget skal i gang med verveaktivitet må planen som inneholder klare målsettinger og tiltak ligge på bordet. Planen må inneholde en oversikt over hvem som skal ha ansvar for hva. Det er mye lettere for styret i laget å forholde seg til en skriftlig, konkret plan.

Laget må finne ut hva som vil gi best effekt ut ifra den aktuelle situasjonen som kartleggingen avdekket. Laget må også se på hvilke ressurser dere til rådighet. Det er bortkastet tid å bruke en masse tid på å planlegge aktiviteter som ikke lar seg gjennomføre på grunn av mangel på menneskelige eller økonomiske ressurser.

Huskeliste i planleggingsfasen

Hva:

- skal laget gå i gang med et generelt vervearbeid, eller skal aktiviteten rettes mot spesielle målgrupper?
- hvem/hvilke grupper av potensielle medlemmer skal laget henvende seg til?
- hva er disse gruppene opptatt av, og hvilke argumenter har laget i forhold til dette?
- hvordan skal laget profilere seg?
- hvilken argumentasjon skal brukes?
- skal det drives oppsøkende virksomhet?

Hvordan:

Hvilke virkemidler vil dere bruke?

- Rødt Nytt, brosjyrer, sosiale arrangementer, konkurranse om å verve flest løpesedler, internett, personlig kontakt, stands, andre virkemidler
- medlemsmøter og temakvelder – brev og leserinnlegg i

lokalaviser

- profilering av Rødt i media, samtidig som vervekampanjen settes i gang

Når:

- Fastsett gjerne en avgrenset periode for satsingen. Ta gjerne utgangspunkt i spesielle dager når dere planlegger. 8. mars, 1. mai, demonstrasjoner.

Mål:

Det er viktig å sette seg konkrete og realistiske mål for hva laget ønsker å oppnå med det arbeidet de planlegger å sette i gang. Ikke gap over for mye. Målene må være så konkrete som mulig, og kan for eksempel se slik ut:

Vi (laget) skal:

- nå samtlige ansatte på en arbeidsplass
- nå samtlige på en skole.
- verve XX antall medlemmer innenfor den/de bestemte målgruppene
- gjennomføre et bestemt antall stands, møter og temakvelder
- lage og distribuere et bestemt antall vervebrosjyrer
- lage løpesedler og vervebrosjyrer spesielt rettet mot bestemte målgrupper

Gjennomføring

Når planen er vedtatt og det eventuelt er opprettet en vervegruppe, står gjennomføringen av aktivitetene for tur. Vær hele tida oppmerksom på eventuelle endringer, det kan hende planen må justeres underveis. Hold jevnlig møter for å motivere og oppdatere hverandre.

Evaluerings

Etter å ha gjennomført konkrete planer som det på forhånd er satt mål for, må vi ta oss tid til å finne ut om målene er nådd. De konkrete målene settes opp mot resultatene som er oppnådd. Etter å ha foretatt en vurdering og analyse av arbeidet kan laget lære av eventuelle feil som er blitt gjort, og justere dette til neste gang de setter i gang en vervekampanje!

Still spørsmål som:

- hva gikk bra? / hva gikk dårlig?
- hva må justeres?
- nådde vi våre oppsatte mål?
- hvorfor gjorde vi det? / hvorfor gjorde vi ikke det?

Uansett resultat kan lag som har utarbeidet og iverksatt en verveplan, være stolte av arbeidet de har gjort. Uten en plan med påfølgende aktiviteter ville

resultatet garantert vært dårligere. Laget har helt sikkert høstet erfaringer som vil være nyttige å ta med seg i det videre arbeidet, og satsingen kan ha virket positivt på miljøet og samholdet. Kanskje har det til og med vært morsomt og spennende å ta initiativ overfor mennesker man ikke kjenner så godt? I kampanjeperioden har laget antakeligvis vært mer synlig og aktivt, og det er slik vi ønsker at Rødts lokallag skal gjenkjennes i

kommunene rundt om i landet.

Del erfaringene

Send inn planer og resultater til fylket og sentralt! Det kan være mye i deres plan som kan være gode tips til andre lag.

- Hvilke tiltak/aktiviteter gjennomførte dere?
- Hva ble resultatet for det enkelte tiltak/aktivitet?
- Hva er det viktig å vite om tiltaket/aktiviteten?

TIPS TIL STEDER VI KAN VERVE

Stand

Det er det personlige møtet som er mest effektivt i vervingsarbeidet. Laget kan ha en temastand eller en generell vervestand. Innholdet på standen kan gi dere kontakt med folk med helt forskjellig ståsted ut ifra tema. Pynt standen og ta med aktuelt materiell så dere fanger interesse for det temaet dere ønsker å formidle. Det er lurt å vise seg ute på gata med jevne mellomrom så dere viser at i laget er det aktivitet og dere kan bearbeide interesserte over tid. Ha gjerne vervestand en gang i måneden og bruk Rødt nytt.

Demonstrasjoner/ markeringer/konferanser

For det første er personen allerede såpass engasjert i en sak at hun faktisk kommer til demonstrasjonen. For det andre har dere et tema å snakke om som begge bryr seg om.

Åpne møter

Lag åpne eller halvåpne møter om Rødts viktige saker. Inviter spesielle miljøer som kanskje kan ha spesiell interesse for tema. Samarbeid med andre organisasjoner om møter. Ha alltid med materiell på egne møter for salg og utdeling. Heng opp plakater om møtet og annonser møtet i god tid så folk kan planlegge. Gjør avtale om å gå sammen med en annen til møtet.

Blant venner og naboer

Å verve venner og naboer kan være vanskelig. Man vil kanskje ikke alltid være «den politiske» som har sterke meninger om alt.

Fordelen er at folk som kjenner deg også har tillit til deg, og dersom de først er litt interessert kan terskelen derfor være lavere for å få dem med.

I andre organisasjoner

Det er lettere å verve engasjerte folk enn uengasjerte folk. En person som er medlem i en annen organisasjon vil allerede gjøre noe. Å få folk til å skjønne at det til slutt kanskje trengs noe mer for å få til noe er da ikke så utenkelig.

På jobben

Her er det mange mennesker som du møter hver dag. Å se seg ut noen personer som man av og til snakker med om politikk med kan være lurt.

Annonser

Det er sjelden noen melder seg inn i en organisasjon etter å ha sett en pen annonse i avisa. Men annonser hjelper til med å synliggjøre oss som parti. Ofte kan det være en god ting å annonsere åpne møter i lokalavisa. Når du bestiller annonser i avis bør man spørre om rabatt, veldig mange aviser gir store rabatter på annonser også på små annonsekjøp hvis man spør. Et annet alternativ er å få samarbeidsorganisasjoner til å sponse en annonse.

Telefonverving

Ha felles ringedugnader til nye/ gamle/potensielle medlemmer. Få oversikt over hvem som er Rødt Nytt-abonnenter i deres område. Ta kontakt med dem og inviter dem på møter/arrangementer. Snu ringing fra noe skummelt

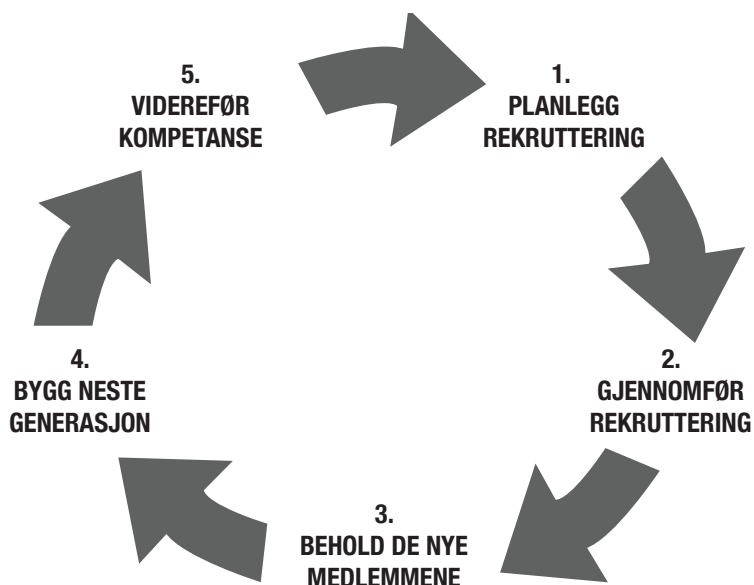
og kjedelig, til noe trivelig og sosialt! Bli enige om et tidspunkt som passer for så mange som mulig, sørg for at det er snacks og frukt e.l. på ringedugnaden, og gå gjerne ut og ta en kaffe/brus/ annen drikke etter ringinga.

Prøv å låne et kontor med flere telefoner. Det må lages lister med navn, adresse og nummer til disse.

1. Vær positiv og ha godt humør når du ringer.
2. Vær godt forberedt med argumenter.
3. Presenter dere, og si at dere ringer fra Rødt.
4. Vær høflig uansett hva den dere snakker med sier.
5. Vær engasjert, men ikke for pågående.
6. Lytt til den andre, føl deg fram.
7. (Hvis samtalen går dårlig: Bli aldri sur eller negativ! Avslutt samtalen høflig før noe dumt blir sagt.)
8. Inviter gjerne til et møte/ arrangement.

Det må også gis beskjed om nye medlemmer til Rødt sentralt, slik at de sender ut velkomstpakke. (Merk listene slik at det tydelig framgår at de ikke har betalt).

FØLG REKRUTTERINGSHJULET

De to første delene 1) Planlegg rekrutteringen og 2) Gjennomfør rekrutteringen har vi allerede gått gjennom i delen om verving. Men hva skal gjøres etter at nye medlemmer er vervet til laget?

3) Behold nye medlemmer etter det første møtet

Inkluder nye medlemmer i lokallaget – hils på alle nye, og la aldri noen sitte alene. Husk at nye medlemmer er nye lenge!

Involver nye medlemmer i arbeidet – gi alle en oppgave til neste møte, kanskje noen kan ta med vaffelrøre eller henge opp plakater? Du trenger ikke sitte i styret for å bidra, og nye

medlemmer blir mer engasjert av å få oppgaver. Dessuten gjør det det lettere å arrangere ting når flere bidrar.

Informert: Fortell hva som er neste møte, svar på spørsmål, sett nye medlemmer på e-postlista/sms-lista til laget.

4) Bygg neste generasjon – finn nye styremedlemmer

Ta med nye medlemmer på nasjonale arrangement

Vær åpen og tilgjengelig

La nye medlemmer bidra til arrangementer uten å sitte i styret Informert om hvordan alle kan stille til valg

Spør de mest aktive om de vil

sitte i styret – oppmuntring gjør det mindre skummelt!

Gi premier for det å sitte i styret – en bok eller en god avslutningsmiddag

5) Viderefør kompetanse

Meld dere på kurs, studiesirkel eller lag en sjøl.

Skriv ned erfaringer slik at lokallaget har det skriftlig.

Avgåtte styremedlemmer må gi nye en opplæring

Evaluer dere selv og gi tips til neste styre om hva som fungerer og hva som kan gjøres bedre.

Planlegg rekrutteringen sammen med neste styre.

Og rekrutteringshjulet ruller videre

Når du har rekruttert dine etterfølgere kan du lene deg tilbake og delta, mens de gjør alt arbeidet med arrangementene...

Foto: Christoffer Neumann Ruud

Del 3 – Møter og møteledelse

Lagsmøtene skal ha som formål å gi medlemmene mulighet til å drøfte og avgjøre aktuelle saker. Alle saker skal legges fram slik at alle forstår hva det dreier seg om. Alle opplysninger som kan bidra til å belyse en sak skal legges fram så det blir enkelt for deltakerne å ta stilling.

Et møte som holdes uten at det skrives referat er nesten bortkasta. Hvis vedtak ikke blir skrevet ned, vil de fort bli glemte. Det er lagsstyrets felles ansvar å følge opp vedtak fra møtet.

Medlemsmøte

Medlemsmøtet er lagets høyeste myndighet mellom årsmøtene, og skal behandle alle viktige saker som kommer til laget. Medlemsmøtet er et uttrykk

for medlemsdemokratiet: Det skal være medlemmene som bestemmer, ikke styret. Medlemsmøter og årsmøter ledes av lederen i laget, med mindre en annen ordstyrer velges. Det kan være lurt å la møteledelse gå på omgang, så flest mulig får erfaring med å lede møter. Lederen ønsker medlemmene velkommen og åpner møtet. Hvis en annen enn lagslederen foreslås som ordstyrer, legges det fram for møtet til avgjørelse. Deretter leses styrets forslag til saksliste opp, og det blir spurt om noen har innsigelser til den. Vil man orientere om noe på eventuelt, melder man nå også ifra og sier hva det gjelder. Saker som meldes til eventuelt skal være orienteringssaker og ikke saker det skal gjøres vedtak på. Medlemmer

som er uenig i forslaget til saksliste, kan foreslå endringer. Møtets flertall avgjør.

Hvis ingen ber om ordet, går man rett på avstemning om sakslista. Det skjer vanligvis ved at de som stemmer for forholder seg rolig, mens de som er mot styrets forslag viser det ved stemmetegn. Når ei saksliste er vedtatt, skal den følges, og sakene behandles i den rekkefølgen de er satt opp. Møtet kan likevel bestemme å endre rekkefølgen underveis, om ønsket.

Når alle saker er ferdigbehandla, avslutter ordstyreren møtet og takker for frammøtet.

Møter der det ikke gjøres vedtak. På de fleste møter et lokallag arrangerer er det ikke nødvendigvis hensiktsmessig å gjøre vedtak. Dette er kanskje et studiemøte, et politisk foredrag med diskusjon eller et åpent debattmøte. Her er det ikke alltid nødvendig å ha et referat fra møte, det kan lagsstyret vurdere på forhånd. Det er likevel lurt at en har ansvar for å notere hvor mange som deltok.

Behovet for god møteledelse er likevel til stede. Møtelederen blir ikke valgt på slike møter, men har fått oppdraget fra lagsstyret. Møteleder har ansvar for å holde møteramma, introdusere innledere og føre taleliste. Hvis man benytter seg av eksterne møteledere, er det naturlig at lagsleder ønsker velkommen til møtet i starten. Det er høflig å gi innledere en symbolsk gave som takk for at de har stilt opp. Dette kan være en blomst, ei bok eller noe fra partiets nettbutikk.

Stiftelsesmøte

Når man skal starte et nytt lag, eller en ny fylkesorganisasjon, innkaller man til stiftelsesmøte. Stiftelsesmøtet er en variant av årsmøtet, men av naturlige grunner blir det ikke lagt frem beretning og regnskap. Ellers er det formelle gjerne som på årsmøtet, men man kan, om nødvendig, velge et foreløpig styre – et interimstyre – istedenfor et vanlig styre. Interimstyrets viktigste oppgave er da å forberede et vanlig årsmøte.

Ordliste til kapitlet

Votering eller avstemning: Å stemme over sakene som skal avgjøres på møtet.

Åpen avstemning: Foregår ved håndsopprekning.

Lukket avstemning: Skjer skriftlig, kalles også skriftlig avstemning.

Akklamasjon: Foregår ved håndklapp, og betyr at man ønsker den foreslåtte kandidaten valgt eller forslaget vedtatt.

Referat: At man skriver ned det som skjer og bestemmes på et møte. Kalles også møterapport.

Protokoll: En mer formell form for referat, som sjelden brukes i lagsarbeidet.

Saksliste eller dagsorden:

Liste over de sakene som skal behandles på et møte.

Møteleder eller ordstyrer: Den som leder debatten og fører taleliste.

Årsmelding, årsrapport eller beretning: Styrets rapport om lagets virksomhet gjennom det siste året, som legges frem for årsmøtet.

Handlingsplan: Plan for arbeidet framover, vanligvis for en årsmøteperiode.

Simpelt flertall (Brukes ikke i Rødt): Det forslaget som får flest stemmer blir vedtatt. Ved mer enn to forslag, kan det bety at forslag vedtas uten noe flertall

bak seg.

Alminnelig eller absolutt flertall: Et forslag må ha

over halvparten av avgitte stemmer for å bli vedtatt. Blanke stemmesedler telles ikke med, heller ikke de som ved håndsopprekning avholder seg fra å stemme.

Kvalifisert flertall: Flertall av en bestemt størrelse. I Rødt to tredjedeler av de stemmeberettigede. Både avgitte stemmer, blanke og avholdende stemmer regnes med. I Rødt kreves det kvalifisert flertall ved eksklusjon og på landsmøtet ved vedtektsendring.

Rødts vedtekter slår i paragraf 18 fast at:

a) Vedtak i Rødt sine organ skal skje med alminneleg fleirtal, om ikkje vedtekt seier noko anna.

Om to framlegg får like mange røyster, er ingen av dei vedtatt.

...

d) Desse vedtektene kan berre endrast på landsmøte. Endring krev 2/3 fleirtal.

...

e) Lokale og regionale organisasjonsledd kan ha eigne vedtekter. Desse må ikkje bryte med dei sentrale vedtektene. Lokale vedtekter kan ankast inn for landsstyret.

Vedtektene er lagt ut på nettet på www.rødt.no.

Årsmøte

Årsmøtet er lagets og fylkesorganisasjonens høyeste myndighet. Årsmøtet behandler regnskap og beretning, program og vedtektsendringer, handlingsplan, valg av styre og andre tillitsvalgte. Også andre saker kan tas opp, men alt som skal opp til behandling bør stå på sakslista som er sendt ut på forhånd. Alt skal gjøres kjent på forhånd, så medlemmene vet hva som skal avgjøres. Referatet fra årsmøtet skal godkjennes av styret. Lagsstyrene sender årsmøtereferatet ut til medlemmene, til fylkesstyret og til Rødt sentralt. Fylkesstyret sender referat fra fylkesårsmøtet til lagene og til Rødt sentralt.

Valgkomité

En valgkomite har som oppgave å lage et forslag til nytt lagstyre. Lag med mer enn ti medlemmer bør ha en valgkomite, men også mindre lag kan ha nytte av en slik komite.

Valgkomiteen kan enten velges av styret, eller av årsmøtet. De skal da komme med et forslag til neste årsmøte, og aller helst litt før slik at medlemmene får forberedt seg godt.

Lag kan ha lokale vedtekter som slår fast hvordan en valgkomite skal fungere.

Arbeidet som en valgkomite gjør kan være avgjørende for om laget ender opp med et dyktig styre. Det er mange som ikke vil være villig til å stille til et styre dersom det kun blir etterlyst kandidater på selve årsmøtet,

men som ville ha stilt dersom en valgkomite hadde drøftet saken med dem på forhånd.

En valgkomites arbeid starter med å kartlegge medlemmene for å finne aktuelle kandidater. Det er viktig å ha en åpen holdning til hvem som kan bekle vervene. Det er ikke alltid åpenbart hvem som kan tenke seg å stille og hvem som vil bli gode styremedlemmer.

Komiteen bør helst starte arbeidet sitt i god tid før årsmøtet. Fortell og diskuter styreverv med medlemmene, og gi folk god tid til å tenke seg om hvorvidt man vil stille til valg. Da er det større sjanse for at flere stiller opp, enn hvis kandidatene kun blir stilt et direkte spørsmål om å stille og avkrevd svar umiddelbart.

Det er en fordel om medlemmene av valgkomiteen har erfaring fra lagsarbeid og kjenner lagets medlemmer.

Om mulig bør alle lagets medlemmer bli kontaktet og spurt om de ønsker å stille til styret. I lag med så mange medlemmer at dette er praktisk vanskelig, kan man oppfordre medlemmer om å foreslå seg selv eller andre via e-post.

Valgkomiteen må vurdere både hvordan styrets sammensetning vil bli som helhet, og hver kandidat individuelt.

I vurderingen av helhet er kjønnsbalansen særlig viktig. I Rødt skal minst 50 prosent av styremedlemmene være kvinner.

Det er også viktig å vurdere noen innad i laget som er dårligere representert. Det kan for eksempel gjelde aldersgrupper,

minoriteter eller grupper med et viss politisk syn. Det er også viktig den riktige kompetansen finnes i styret. For eksempel bør det være noen som kan litt om økonomi i styret.

I vurderingen av de enkelte kandidatene er faktorer som tilgjengelig tid, motivasjon, politisk erfaring og samarbeidsevner viktig.

Dersom man er i den heldige situasjonen å ha flere kandidater til styret enn det er plass til, har valgkomiteen en viktig rolle for å sikre at styrevalget ikke blir splittende i lokallaget. Da er det særlig viktig at valgkomiteen leverer et gjennomtenkt og velbegrunnet forslag. Personer som har vært aktuelle kandidater bør kontaktes før forslaget sendes ut til alle medlemmene, og få beskjed om hvorvidt de er foreslått i styret eller ikke og få en begrunnelse på hvorfor.

Kvotering

I Rødt er det vedtektsfesta kvotering av kvinner, og prioritering av arbeidere. Vedtektenes § 12:

- a) *I alle organ innanfor Rødt, ved val av delegatar og ved nominasjon til Rødt sine vallister, skal det vere minst 50 prosent kvinner. For å sikre kvinner høgt opp på lister, bør minst annankvar kandidat vere kvinne. Unntak frå dette kan gjerast ved vedtak i landsstyret eller andre organ landsstyret gir slik myndigheit til.*
- b) *Ein skal freiste å ha ein høg arbeidarandel i alle organ.*

Foto: Krissey Venosdale/CC

MØTEPLANLEGGING

Til alle møter skal det lages en innkalling og ei saksliste som sendes ut på forhånd. Denne kan distribueres per epost eller brevpost. Man kan med fordel minne folk på at man har sendt ut en innkalling ved ringing, per sms eller via Facebook. Ofte foretrekker medlemmer å få beskjed om møter på forskjellige måter. Det er lurt å høre med medlemmene hvordan de helst foretrekker å få beskjed. Det er også en fordel å sette opp møtetidspunkter i god tid i forveien.

Tilgjengelighet

Når dere velger sted for møtet, er det viktig å huske at møtelokalet skal være tilgjengelig for alle, også bevegelseshemmede. Inkludert i tilgjengelighet er at det finnes et handikaptalett. Ofte kan det være vanskelig å finne egnede lokaler som ikke koster for mye, men de fleste skoler låner ut lokaler til møter gratis eller til lav leie.

Saksliste/dagsorden

På alle møter hvor saker skal behandles og avgjøres, må det være ei saksliste (ofte kalt dagsorden). Den skal være laget på forhånd, og forelegges møtet som et forslag. Det er møtet som skal vedta sakslista. Kommer det forslag om endringer av den foreslåtte sakslista, må ordstyreren ta opp forslagene til votering (avstemning). Først når sakslista er endelig vedtatt, kan ordstyreren gå over til behandling av de sakene som står oppført.

Sakslista er en oversikt over hvilke saker som skal tas opp på møtet. Dette for at alle skal kunne forberede seg på hva som skjer på møtet, og for å holde en viss kontroll over hvordan møtet foregår.

På ei saksliste skal følgende saker alltid være med:

- Tidspunkt for møtet (dato, dag og klokkeslett)
- Hvor møtet finner sted

- Godkjenning av innkalling og referat (så en kan protestere dersom saker som er meldt inn ikke er med på listen, og får sjekket at referatet fra forrige møte er riktig)
- Eventuelt (her tas saker som ikke stod på listen, men som likevel er må tas opp. Saker som tas opp på eventuelt skal ikke være vedtakssaker, men orienteringssaker.)

På sakslista kan man også ta med: Forretningsorden (Hvis møtet har bestemte regler for gjennomføring. For eksempel begrensning i taletid, antall innlegg det er mulig å komme med, kvotering i talemåte. Forretningsorden behandles i starten av møtet.)

Når et styre har bestemt en dagsorden, er det viktig at de fordeler mellom seg hvem som har ansvaret for å forberede de forskjellige sakene.

AVHOLDELSE AV MØTER

Ordstyrer

Ordstyreren leder møtet og har et viktig ansvar. Ordstyreren skal sørge for at møtet følger reglene som er fastlagt for møtet og sakslista. Det er ordstyreren som skal sørge for at saker blir tilstrekkelig belyst, at avstemninger foregår etter vedtatte regler og vanlig organisasjonspraksis. Ordstyreren fører ei taleliste. Ordstyreren skal lede møtet upartisk og uten hensyn til personlige sympatier og antipatier. Ordstyrer må passe på å snakke høyt og tydelig, så alle kan høre.

For å oppmuntre til breiere deltakelse i debatten på møtet, kan ordstyreren prioritere opp på talelista de som ikke har hatt ordet før. Da må ordstyreren gjøre møtet oppmerksom på dette. I Rødt er det også vanlig at kvinner prioriteres opp på talerlista, hvis det er flest menn som tegner seg. Ordstyreren må følge godt med i debatten, og hele tiden holde oversikt over hva som skjer. Ordstyrer kan avbryte talere som kommer inn på spørsmål som ikke angår saken som er under diskusjon, og skal påtale uakseptable uttrykk og personangrep.

På landsmøtet, og andre møter med to eller flere ordstyrere, må en fungerende ordstyrer som ønsker å delta i diskusjonen overlate ordstyrerplassen til en annen ordstyrer. På mindre møter kan ordstyreren delta i diskusjonen slik som de andre medlemmene. Ordstyreren skal da tegne seg på talelista og ta ordet når turen kommer. En ordstyrer må ikke misbruke ordstyrerrollen til å ta ordet for ofte, men kan selvsagt gi konkrete opplysninger og rette opp misforståelser underveis.

Saksbehandling

Ordstyreren eller styremedlemmer legger fram de ulike sakene. Hvor omfattende framleggingen bør være, avhenger av sakens omfang og hvor kjent problemstillingen er. Man bør referere ulike syn og argumenter. Framgangsmåte:

- Saken legges fram for møtet
- Forslag til vedtak leses opp

- Diskusjon
- Eventuelle nye forslag til vedtak leveres til ordstyrer
- Strek blir satt for diskusjonen
- Avstemning

Taletid

Litt avhengig av hva slags møter man avholder, er det vanlig at man avtaler taletid og kjøreregler i forkant av møtene. Det er ordstyreren som tar opp saken til behandling. Til årsmøter og landsmøter er det vanlig at dette kalles forretningsordenen.

Forretningsordenen er regler for å tegne seg på talerliste, hvor lang taletid man får til første innlegg og til replikker. I mindre forsamlinger nøyer man seg vanligvis med å følge de vanlige reglene for møteledelse. Under behandlingen av en sak kan det forekomme at en av møtedeltakerne ber om ordet til forretningsordenen. Hun skal da få ordet straks, og utenom tur. Den som forlanger ordet til forretningsordenen kan komme med merknader til saksbehandlingen, kritikk mot den måten møtet ledes på, forslag om begrenset taletid, protest mot foreslått avstemningsmåte og liknende. Den som får ordet til forretningsordenen må fatte seg i korthet, og skal ikke diskutere innholdet i den saken som behandles.

Begrensa taletid

Dersom ordstyreren, eller noen andre, setter fram forslag om begrensa taletid, kan forslaget gå ut på at de som står igjen på talelista skal få like lang taletid, for eksempel to minutter. Det kan også være aktuelt å foreslå at de som ikke har hatt ordet tidligere skal få for eksempel fem minutters taletid, og at de som har hatt ordet før skal få to minutter. Blir et forslag om begrensa taletid vedtatt, må ordstyreren passe nøye på at taletida overholdes. Skal det behandles en sak hvor man på forhånd vet at mange vil delta i debatten, kan det være aktuelt å foreslå tidsbegrensning allerede før debatten starter, slik at alle som vil delta får lik taletid.

Å sette strek

Å sette strek er en metode som blir brukt når enten ordstyreren eller deltakerne mener at en sak er tilstrekkelig belyst. Ordstyreren er den som setter strek, enten når han selv ønsker det, eller på oppfordring fra møtedeltaker.

Før strek blir satt skal ordstyreren referere talelista og alle innkomne forslag, og spørre om noen av de som er referert på talelista ønsker å fremme forslag. Forslagene må i så fall leveres til møtelederen før vedtatt strek blir satt. Ordstyreren skal så lese opp alle forslag som ikke er referert tidligere i debatten. Ordstyreren skal så spørre om flere ønsker ordet. Det vanligste er at det gis anledning til å tegne seg på talelista i løpet av innlegget til neste taler. Dersom det ikke protesteres på at det settes strek, skal ordstyreren si fra om at strek er satt.

Etter at strek er satt kan ingen få ordet. Det er ikke tillatt å komme med nye forslag, og det er heller ikke tillatt å trekke forslag som allerede er innlevert.

Avstemning

Når debatten om en sak er avslutta, sier ordstyreren fra om at saken er tatt opp til votering (avstemning). Fra dette tidspunkt kan ingen få ordet til saken, nye forslag kan ikke settes fram og ingen kan trekke tilbake forslag som er fremmet. Når en sak er ferdig debattert og tatt opp til avstemning, må ordstyreren gjøre greie for de forslagene som foreligger, og for hvordan avstemningen skal foregå.

Er det to forslag kan enkel votering foreslås. Den foregår ved at de som stemmer for det ene forslaget forholder seg i ro, mens de som stemmer for det andre forslaget avgir stemmetegn ved å rekke ei hånd i været. Etter at det er redegjort for avstemningsmåten, ber ordstyreren forsamlingen om å foreta votering. Det er viktig at ordstyreren holder «hodet kaldt» og ordner avstemningen på riktig måte. Det er mulig å ta en arbeidspause ved krevende voteringer, slik at ordstyreren gis ro til å forberede selve

avstemningen.

Når det er flere enn to forslag som står mot hverandre, blir rekkefølgen det stemmes i viktig. Hvert medlem skal ha mulighet til fremme sin mening ved avstemningen, og derfor må voteringen legges opp slik at alle får anledning til å stemme over alle forslag, og over alle deler av de forslagene som foreligger. Den vanlige måten å ordne rekkefølgen på, er å legge styrets forslag til grunn og å sette det opp mot det mest ytterliggående forslaget først. Hvis dette faller, kan de som støtta forslaget stemme «subsidiært,» det vil si gi sin støtte til det forslaget de mener er nest best. Til slutt vil man stå igjen med det forslaget som totalt sett har størst oppslutning i møtet.

Eksempel:

Laget har diskutert vervemålsetning for året. Styret har foreslått at laget skal ha som mål å verve 10 nye medlemmer. Per har foreslått 25, Lise har foreslått 16 og Gunn 8 nye medlemmer. Da settes Pers forslag først opp mot styret. Faller det går man videre til Lise sitt og så til slutt Gunn sitt forslag.

Dette kan i noen tilfeller oppfattes som omstendelig. Da kan man gjøre en omvendt avstemning for å sjekke om styrets forslag har flertall. Da ber man møtet om aktivt å stemme for styrets forslag. Hvis flertallet av de med stemmerett stemmer på forslaget er det vedtatt.

Åpen eller lukka votering?

Avstemninger kan skje åpent eller lukka (hemmelig). Åpen votering foregår som regel ved håndsopprekning. Hvis den åpne voteringen gir tvil om utfallet, kan møtelederen be om kontravotering. Det vil si at de som holdt seg i ro i den første voteringen avgir stemmetegn. På denne måten får man tall på stemmene for og mot et forslag. Hemmelig votering foregår skriftlig med stemmesedler som blir delt ut. Det er gjerne i forbindelse med valg at det forlanges skriftlig votering, men også i andre saker kan det forekomme at noen gir uttrykk for ønske om hemmelig votering.

Ved skriftlig votering er det

viktig at møtelederen gir klar beskjed om hva som skal skrives på stemmeseddelen. Er det valg som foregår, bør navnene på de som er foreslått helst skrives opp på ei tavle eller liknende, slik at møtedeltakerne har klart for seg hvem som er foreslått. Når stemmesedlene er samla inn, spør ordstyreren om alle har avgitt stemme. Hvis ingen melder seg, erklærer ordstyreren avstemningen for avslutta. Så kan stemmene telles opp. Det vanlige er at det velges et tellekorps som gjør dette. Når stemmene er talt opp, informerer ordstyreren møtet om resultatet.

Utsettelsesforslag

Hvis det blir satt fram forslag om å utsette en sak, skal det alltid stemmes over utsettelsesforslaget først. Blir det diskusjon om et utsettelsesforslag, skal denne diskusjonen begrenses til om saken utsettes eller ikke. Når det er fremmet utsettelsesforslag, kan ordstyreren sette det under avstemning straks.

Det forekommer ofte at det blir satt fram forslag som i realiteten er utsettelsesforslag. Det kan bli foreslått at det oppnevnes en komité til å utrede saken nærmere før den blir tatt opp til endelig avgjørelse. Det kan bli foreslått at saken sendes tilbake til styret for nærmere utredning, eller at det skal innhentes en juridisk betenkning før saken blir realitetsbehandlet.

Hvis det blir stemt over disse forslagene hver for seg, risikerer man at ingen av dem får flertall. Det er bedre å avgjøre om saken skal utsettes først. Hvis det blir resultatet, kan møtet stemme over hvert av utsettelsesforslagene.

Avstemningsrekkefølge

Det er en vanlig regel at det skal stemmes over det mest ytterliggående forslaget først. I enkelte tilfeller kan det være tvil om hvilket forslag som er det mest ytterliggående, men da får møtelederen forsøke å avgjøre det etter beste skjønn, eventuelt ta en pause i forhandlingene for å få ordnet avstemningsrekkefølgen. Er det satt fram forslag om å avvise en sak, skal dette forslaget behandles før de som går ut på å

fremme saken. I bevilgningssaker skal det stemmes over det største beløpet først. Blir det i en sak satt fram forslag om endring i hovedforslaget, skal endringsforslaget settes under votering først.

Alminnelig flertall

Et forslag har fått alminnelig flertall når det har fått flere stemmer enn de andre forslagene til sammen. I Rødt kreves alminnelig flertall for både vedtak og valg, med mindre vedtektene fastslår kvalifisert flertall.

For gyldig valg kreves mer enn halvparten av de avgitte stemmer (alminnelig flertall). Hvis det foreligger forslag på flere kandidater, må en kandidat aleine oppnå flere stemmer enn de andre kandidatene har til sammen for å bli valgt. Oppnår man ikke dette ved første avstemning, må det foretas ny avstemning (bundet omvalg), og da mellom de to kandidatene som ved første votering fikk flest stemmer.

Stemmelikhet

Hvis to kandidater får like mange stemmer i et personvalg, skal valget avgjøres ved loddtrekning. Ved stemmelikhet i andre saker som skal avgjøres, blir forslaget regnet som forkastet. Da kan forslaget selvsagt tas opp igjen på et nytt møte

Redaksjonskomité

Om det i et møte har kommet mange forslag i en sak, kan det være nyttig å velge en redaksjonskomité, og oversende forslagene til denne. Det er ofte slik at flere forslag uttrykker omtrent det samme. En redaksjonskomité kan i slike tilfeller vurdere nyansene, arbeide forslagene sammen, og dermed forenkle avstemningen. Også i forbindelse med resolusjoner og uttalelser hvor det er dissenser, kan en redaksjonskomité være praktisk. Det er fornuftig å vurdere behovet for eventuelle redaksjonskomité før et møte, slik at medlemmer kan foreslås og spørres på forhånd. På landsmøter blir det valgt redaksjonskomitéer ved konstitueringen av møtet.

REFERAT OG PROTOKOLL

Ofte brukes referat og protokoll litt om hverandre. Av og til kalles det også møterapport. Det som skiller protokoll og referat er at protokollen ikke gjengir hva som sies i en sak, den gjengir kun saksgangen. I et referat gjengir du også hva som blir sagt, men ikke nødvendigvis vedtas. Møter hvor hensikten er å ha idemyldring eller å få generelle innspill til noe, uten å gjøre vedtak, bør man føre referat fra.

Protokoller er en viktig del av et godt og systematisk organisasjonsarbeid. Med et god protokoll vet man hva som har skjedd på et møte. Protokoll fra årsmøtet er aller viktigst. Protokollen skal på en korrekt, saklig og oversiktlig måte gjengi hva som har foregått på møtet.

Det er sekretærens oppgave å skrive protokoll fra møtene. Sakene nummereres som i sakslista. Protokollen skal være kort, men det skal kunne leses av folk som ikke kjenner saken, slik at disse kan danne seg et bilde av hva de enkelte sakene dreier seg om og hvilke vedtak som er fatta. Protokollen bør sendes ut til styremedlemmene seinest to uker

etter at møtet ble avholdt.

Det lønner seg å samle papirene i en perm (både sakslister og protokoll), slik at en har god oversikt over hva som har skjedd.

Råd for god protokollføring:

Protokollen forteller hva slags møte det gjelder, med dato og sted for møtet. For styremøter skal det føres inn hvilke styremedlemmer som er til stede, hvem som har meldt forfall og hvilke varamedlemmer som møter for dem. Dersom medlemmer kommer etter at møtet er begynt, eller går før det er slutt, skal dette føres inn i protokollen. Det skal gå fram av protokollen om forsamlingen har godkjent at møteinnkallingen er i samsvar med vedtektene. Godkjent sakliste for møtet føres inn. Om det gjelder et medlemsmøte, skal det gå fram hvem som velges til møteleder og sekretær. Sakene føres inn i den rekkefølgen de blir behandla.

Møtedeltakerne skal ha mottatt saksdokumentene i rimelig tid før møtet. Som regel er de forskjellige saksdokumentene utstyrt med saksnummer, og inneholder

også forslag til vedtak – noe som forenkler sekretærens arbeid.

Sekretæren må føre inn alle forslag som blir framsatt med forslagsstillerens navn, også forslag som blir trukket eller forkastet. Alle avstemninger må registreres med stemmetall for og imot de forslag som det voteres over. Ved skriftlig votering må også eventuelle blanke stemmer registreres. Alle vedtak må gå klart fram av protokollen.

Foredrag og diskusjoner skal ikke refereres, men navnene på de som deltar i diskusjonene kan tas med. Protokolltilførsler fra for eksempel et mindretall som ønsker å gi en begrunnelse for sin stemmegivning, bør tas med når det blir satt fram krav om det.

Sekretæren må sørge for at styreprotokollen blir undertegnet av samtlige styremedlemmer som har deltatt på møtet. Protokoll fra medlemsmøter skal undertegnes av ordstyrer (møteleder) og sekretær, eller av de som velges til å undertegne protokollen.

Eksempel på protokoll:

http://sosialisme.no/orghandbok/protokoll_eksempel.doc

3. mai 2015

Protokoll for styremøte i Rødt Gol

3. mai 2015 kl 20:00
Sted: Folkets hus i Gol, tantegata 2
Tilstede: Tom Valen, Kjersti Bakke, Anders Bø, Kari Nordfjord
Forfall: Lise Olsen
Protokollskriver: Anders Bø

Forslag til saksliste ble godkjent:

1. Protokoll fra styremøte 31. Mars
2. Henvendelser
3. Økonomirapport
4. Valgkampen 2015
5. Eventuelt

5. Eventuelt
Det ble ikke meldt saker under pkt. 5 eventuelt.

Sak 1. Protokoll fra styremøte

Sak 1. Protokoll fra styremøte
Protokollen er sendt ut og referert. Kjersti gjorde møtet oppmerksom på at hun ikke var til stede. Vedtak: Protokollen godkjent med merknad om at Kjersti Bakke hadde forfall.

Sak 2. Henvendelser

Sak 2. Henvendelser
Vi har mottatt ny organisasjonsbok fra Rødt sentralt. Vedtak: Vi bestiller fire hefter og setter av tid på styremøte til å gå i gjennom boka.

Sak 3. Økonomirapport

Sak 3. Økonomirapport
Vi har mottatt valgkampstøtte på kroner 5000 fra Fagforbundet. Vedtak:
Kasserer Kari Nordfjord kommer med

OPPFØLGING AV VEDTAK

De fleste vedtak bør inkludere hvem som skal utføre vedtaket. Sekretær bør snarest mulig etter møtet få sendt ut protokollen så alle blir mint på hva de har tatt på seg av oppgaver. Leder og sekretær bør sette seg sammen etter møte er avholdt for å fordele oppfølging av de som har tatt på seg oppgaver. I utgangspunktet bør saker der intet annet er bestemt og noen er tildelt en oppgave følges opp på kommende styremøte. Hvis man har mange saker eller det ikke er hensiktsmessig at en sak går igjen på sakslista bør styret lag en plan for hvilke møter som skal behandle hvilke saker. Da unngår man at saker blir glemt og ikke avslutta. Gjøres det vedtak i saker der man ikke plasserer utfører ansvaret ligger ansvaret hos de som har det som en naturlig del av sitt styreverv (eksempel: En bevilgning utføres av kasserer). Andre vedtak er det leders ansvar å utføre eller be noen utføre

oppgaven.

Det bør være en fast rutine å gå igjennom vedtak gjort på nasjonalt eller fylkesnivå for å se om dette er noe som skal følges opp lokalt. Vedtak fra Landsmøtet finnes i landsmøteboka og vedtak fra Landsstyret sendes ut på lagslederlista etter at protokollen fra møtet er klar.

Uenighet og respekt

Vi har alle mye å lære når det gjelder å bruke uenighet konstruktivt. De som utgjør flertallet i en sak, må lytte til mindretallet og prøve å forstå hva mindretallet snakker om. De som er i mindretall må oppmuntres til å formulere og fremme sine synspunkter. I Rødt skal uenighet være en kilde til gode prosesser som fører til utvikling av bedre politikk og praksis. Et parti der uenighet betyr å kjempe for å vinne over de som har et annet syn, er dømt til å stampe i intern strid.

Vi skal ikke være redde for saklig kritikk verken internt eller eksternt, men bruke den for å forbedre oss og drive arbeidet framover. Det er lettere sagt enn gjort, men et viktig prinsipp for Rødt.

Foto: Christoffer Neumann Ruud

Del 4 – Valgkamp

Noe av det mest konkrete og engasjerende vi gjør i Rødt er valgkamp. Valgkampen er en periode der folk generelt sett er mer opptatt av politikk enn ellers og flere er nysgjerrige på hva vi mener. Valgresultatet er en termpraturmåler på hvor stor tillit partiet og kandidatene har generelt i samfunnet. For lokallaget og fylkeslaget er

det viktig å bruke valgkampen aktivt for å styrke organisasjonen. En måte å gjøre det på er å bruke praksishjulet for å lære mer av våre egne erfaringer med å organisere valgkampen. Les mer om dette på side 5.

Her er noen tips til hvordan dere kan tenke rundt organisering av valgkampen:

FØR VALGKAMPEN

Lage en valgkampplan

Når man har stilt en liste er det smart å lage en plan for valgkampen. Planen bør inneholde steder man vil stå på stand, tema og antall innlegg man ønsker å sende lokalavisa, områder man vil gå på dører/dele ut i postkasser, hvilke organisasjoner/arbeidsplasser/valgmøter man vil besøke, andre arrangement som valgkampåpning og valgvake. Det kan være lurt å dele opp planen i tre.

Den første delen av valgkamp-arbeidet går fra valglista er stilt til valgkampstart (begynnelsen av august). Dette er tid for å gjøre lista og kandidatene kjent i lokalmiljøet. Man kan få presse på at lista er vedtatt og man kan skrive leserbrev om viktige saker for partilaget. Det er lurt å plote inn ting som å være synlige på 1. mai og andre lokale hendelser. Dette er også tidsrommet da det er lurt å gjennomføre skolerings- og studietiltak. Alle lagsmedlemmer bør få tilbud om skolering i

hovedsakene for valgkampen. Dere bør også bestemme dere for hva dere vil bestille fra Rødt sentralt.

Del to er selve den intensive valgkampen i august og september. Planen bør inneholde hvilke utspill dere har tenkt å komme med. Hvor dere skal stå på stand/ha valgbu. Hvilke debatter dere skal delta i. Hvem som har ansvaret for at man kan gjennomføre det, og hvem som skal delta. Det er ikke nødvendig at listetoppen ringer og spør om å få delta i en debatt sjøl om det er listetoppen som stiller i debatten.

Del tre er arbeidet etter valgkampen. Hva skal man gjøre hvis man blir valgt inn? Hvilket tilbud skal vi gi nye medlemmer vi har verva i løpet av valgkampen. Hvem har ansvar for oppsummering?

Listestilling.

For å kunne delta i valget må vi ha stilt en liste. I kommune

og fylkestingsvalg trengs det bare 7 personer for å kunne stille til valg. Lista må leveres kommunen/fylkeskommunen før 31. mars i valgåret kl. 1200. Flere tips til listestilling finner dere i listestillingshefte.

Program

Ideelt sett burde programmet være klart til nominasjonsmøte eller årsmøtet, så de som stiller på lista vet hva de går til valg på når de blir valgt av partiorganisasjonen. Men det er ikke uvanlig at man først rekker det etter man har valgt ei liste. I mange kommuner trenger man ikke å lage et veldig omfattende program. Det vil være nok med et fem eller ti punktprogram med lokale saker. Landsstyret vil ha bestemt en eller flere hovedsaker for valgkampen. Det bør dere ha et punkt om i programmet. Rødt har et omfattende nasjonalt arbeidsprogram og et prinsippprogram som man kan vise til hvis folk lurer på hva mer man mener om nasjonale saker.

UNDER VALGKAMPEN

Synlighet i media

Råd til pressearbeidet finner dere i Del 1 av org. håndboka. Under en valgkamp kan det være nyttig at de som står øverst på lista, lagsstyret og andre sentrale personer i valgkampen har jevnlig møter for å koordinere utspill og aktiviteter. De bør sammen gå gjennom nyhetsbildet lokalt for å vurdere hva man kan reagere på eller bør mene noe om. Det vil variere lokalt hvor ofte man trenger slike koordineringsmøter. Noen steder bør man ha det daglig mens andre holder det en gang i uka. Husk å skrive referat over oppgaver og tiltak man er enige om.

Stands

De fleste steder med offentlig ferdsel er det lov å stå å dele ut

flyveblad uten tillatelse. Skal man bruke lydutstyr, ha standbukk eller bord må man ofte ha tillatelse av grunneier og/eller politiet. Skal dere ha stand på et kjøpesenter ta kontakt med senterledelsen i god tid før standen. Er du i tvil om hvilke regler som gjelder, ta kontakt med kommunen. Det er ofte lurt å ha en standsansvarlig for hvert sted man skal ha stand.

Postkasseutdeling

Det er ofte lurt å ha avtalt på forhånd hvem som skal legge ut valgkampmateriell i forskjellige postkasser. Materiell fra politiske partier i en valgkamp anses som informasjon og er derfor ikke omfattet av reklamereservasjonen. Likevel blir mange med «Nei takk til reklame»-klistremerke misfornøyd med å få valgmateriell

i postkassa.

Valgmøter/debatter

Det er lurt å prøve å fordele valgdebattene mellom de som står øverst på lista. Ta alltid med deg en partikamerat når du skal i debatt. Når man skal i debatt bør man undersøke på forhånd hvordan opplegget blir (hvor lange innlegg, tema, får man åpningsinnlegg og så videre). Det er lurt å sjekke om arrangøren har noen spesielle saker som er viktige for dem. Forberede seg godt ved å skrive innlegg på forhånd. Det er en god ide å øve på å holde innlegg høyt hjemme før debatten.

Ukene i en valgkamp er ofte svært hektiske og bør derfor være godt planlagt.

ETTER VALGET

Valgkampen er den perioden der vi får flest nye medlemmer. Det er derfor essensielt at laget prioriterer å så raskt som mulig følge opp de nye medlemmene og interesserte som har dukket opp i løpet av valgkampen. Arranger velkomstmøter, kafetreff og sosiale kvelder eller studiesirkler som dere kan mobilisere de nye medlemmene til.

Når valget er over så skal man også skrive en oppsummering. Den bør inneholde valgresultatet sammenlignet med sist valg (gjørne alle typer), en oversikt over hvilke aktiviteter man planla og hvilke som ble gjennomført, en oversikt over pressedekning i valgkampen. Når dette er sammenfatta kan man også forsøke på å gjøre en politisk

oppsummering av valgkampen. Den bør inneholde hvilke saker som generelt ble viktige, hvilke saker ble viktig for Rødt, og om det var noen spesielle grunner til at man gjorde det bra eller dårlig. Se gjerne hva som står om evaluering under «Praksishjulet» på side 5.

Oppsummeringa skal sendes fylkesledelsen og partikontoret sentralt.

Dersom dere kom inn i kommunestyre/bydelsutvalg/fylkestinget, må dere så fort som mulig samles og legge en plan for folkevalgtarbeidet og hvordan folkevalgtgruppa skal fungere. Det bør helst være en eller to personer som har ansvar for å forberede dette i forkant, så mye kan være klart til etter valgkampen.

Del 5 – Organisasjonen Rødt

Rødt ble stifta i 2007, og er et radikalt, sosialistisk grasrotparti som vil bygge en demokratisk

sosialisme i Norge. Rødts mål er en verden uten undertrykking og utbytting, som bygger på solidaritet og rettferdighet.

Systematiske og urettferdige forskjeller finnes, også i verdens rikeste land. Selv om ingen har gått til valg med slagordet «ja til flere millionærer og fattige barn», så er det akkurat det som har skjedd. Dette viser at det trengs en utfordrer til de etablerte partiene. Rødt er det partiet som har viljen og politikken til å gjøre noe med forskjells-Norge.

Den sosialismen Rødt arbeider for, er et samfunnssystem som må skapes nedenfra. Derfor er det viktig å bygge et parti som drives og utvikles av medlemmene i fellesskap. Organisasjonsarbeid og partikultur skal legge til rette for at medlemmene kan være

aktive og bidra ut i fra sine evner og muligheter. Aktivitet gir innflytelse, eierskap, læring og samhold.

Rødt skal være et mangfoldig arbeiderparti. Mangfold er nødvendig for at Rødt skal bli ei kraft for å skape et bedre samfunn. Rødt skal være et parti der kvinner og medlemmer med minoritetsbakgrunn skal ha innflytelse og kunne bruke sine erfaringer.

Rødt skal utvikle en åpen organisasjon prega av gjensidig respekt, der debatt blir verdsatt og politikk blir utvikla i et arbeidsfellesskap. Lag og medlemmer oppfordres til å formidle politiske uenigheter til resten av organisasjonen, for på den måten å bidra til utvikling og partidemokrati. Ledelsen på alle nivå har et særskilt ansvar for at mindretallssyn blir kjent og behandla i partiet.

Rødt slåss for mindre klasseforskjeller, frihet fra markedstvang, et anstendig arbeidsliv og demokratisk kontroll over økonomien. Partiet driver politisk arbeid på grunnlag av program og vedtekter, fastsatt på landsmøtet. Vedtektene er partiets lover, og beskriver hvordan vi organiserer Rødt, gjennomfører partiarbeidet og velger tillitsvalgte. Programmene fastsetter hovedlinjene i politikken, og hva vi vil gjøre for å vinne oppslutning om den og gjennomføre den.

Rød Ungdom er partiets ungdomsorganisasjon.

LOKALE ORGANISASJONER

Laget

Laget er grunnorganisasjonen i Rødt, og den viktigste enheten i partiet. Alle medlemmer i Rødt er tilknyttet et lag. Medlemmene inviteres til aktivitet, og til å bruke sine demokratiske rettigheter i partiet, gjennom laget. Det er laget som velger delegater til øvrige organer i Rødt, som landsmøtet og fylkesårsmøtet. To eller flere lag kan velge å gå sammen om å

velge delegater.

De fleste lag følger kommunegrensene. Lag kan også organiseres etter arbeidsplass, bransje eller interessefelt. I kommuner med flere Rødt-lag skal det også være en kommuneorganisasjon som samordner partiarbeidet og representerer Rødt etter valgloven. I fylker der medlemmene er spredd «tynt» over flere

kommuner, kan laget være et regionlag som dekker flere kommuner.

Rødt-lag skal arbeide for å gjøre partiet synlig, tydelig og aktivt i sitt lokalsamfunn. Det er viktig å sette seg inn i forholdene lokalt. Laget har ansvar for verving av nye medlemmer, kontakt med medlemmene og organisering av lokal aktivitet. Laget skal etter beste evne følge

opp vedtak og landsomfattende aktiviteter vedtatt på landsmøtet og av landsstyret. Rødt-lag skal samarbeide med andre progressive krefter i lokalmiljøet og spre informasjon. Arbeidet med å stille lister til kommunevalg og sørge for at Rødt blir representert i kommunestyret er en viktig del av arbeidet til lagene.

Laget skal arrangere årsmøte hvert år innen utgangen av februar. På årsmøtet legger medlemmene planer for arbeidet, godkjenner regnskap, diskuterer og vedtar budsjett og velger styre. Der det er behov for det, behandler årsmøtet lokale vedtekter. Styret skal minst bestå av leder og økonomiansvarlig. Fylkesstyret eller landsstyret kan gi fritak fra den regelen. For å ha rett til å sende delegater til landsmøtet, må et lag ha minst tre medlemmer og et valgt styre.

Fylkesorganisasjonen

Fylkesstyret er det organisatoriske og politiske bindeleddet mellom lagene og Rødt sentralt, og betyr mye for hvordan partiorganisasjonen fungerer. Rødt skal opprette fylkesstyrer i alle fylker der det er mulig. Fylkesstyret skal minst bestå av leder, nestleder og økonomiansvarlig. Leder eller nestleder skal være kvinne. Fylkesstyret representerer partiet i fylket etter valgloven. I

fylker der det ikke er grunnlag for lag i flere kommuner, kan fylkesorganisasjonen i en oppbyggingsfase være grunnorganisasjon/regionlag.

Fylkesstyret skal holde oversikt over hvilke lag og kontaktpersoner som finnes i fylket, og støtte og følge dem opp ved å legge til rette for politisk og organisatorisk skoling. Styret skal være en pådriver for å skaffe kontaktpersoner, verve medlemmer og starte lag i flest mulig kommuner.

Personlig kontakt mellom fylkesstyret og lagene er viktig for å motivere til aktivitet og holde oversikt over hvordan lagene fungerer. Samlinger for lagene kan være til god hjelp, og så langt fylkesstyret har kapasitet, er det bra å dra på besøk til lagene. Fylkesstyret har en viktig politisk rolle i fylket. Samordning av partiets aktiviteter på fylkesplan, synlighet i media og på internett, og deltakelse i nettverk og på viktige arrangementer i fylket er viktige oppgaver. Fylkesstyret har ansvar for arbeidet med å stille lister til fylkestingsvalg og stortingsvalg, og å være pådriver for å utvikle et program for Rødt i fylket.

Fylkesårsmøtet er fylkesorganisasjonens høyeste organ, og skal godkjenne beretning og revidert regnskap. Årsmøtet skal også vedta

handlingsplan og budsjett, og velge fylkesstyre. Dersom det er behov for egne vedtekter i fylket, behandler årsmøtet disse. Fylkesårsmøtet skal avholdes hvert år innen utgangen av mars, og delegatene skal velges av lagene etter medlemstall.

Kontaktpersoner i kommuner uten lag

Der det ikke er aktivitet og/eller medlemsgrunnlag for et lag kan fylkesstyret velge kontaktpersoner for Rødt i kommunen. Kontaktpersonene representerer partiet i kommunen på vegne av fylkespartiet. Kontaktpersonene skal først og fremst få tilbud og ha minst mulig av plikter. Som kontaktperson kan du velge å stå på lagslederlister eller være Rødt Nytt-kommisjonær. Kontaktpersonen vil få beskjed om innmeldinger i sin kommune og medlemslister på forespørsel. Det er fylkesstyrene som følger opp kontaktpersonene. Kontaktpersonene er også de som leverer liste ved kommunevalg og har kontakt med valgstyret i kommunen, når det ikke er lag. De har ansvar for å innberette partiinntekter til SSB hvert år innen 1. juni. Da Rødt i kommunen vil ha under 12000 kroner i inntekter kan man fylle ut en forenklet erklæring. Dette er viktig at man gjør for at Rødt skal få statlig partistøtte.

LOKALLAG

SKAL:

Avholde årsmøte
Velge delegater til fylkesårsmøter og landsmøter
Rapportere til ledelsen
Følge opp medlemmer
Innberette partiinntekter til SSB

BØR:

Ha stand/dele ut Rødt Nytt
Synliggjøre seg i lokalmedia
Arrangere åpne møter
Gjennomføre studiesirkler
Delta på nasjonale kampanjer

FYLKESLAG

SKAL:

Avholde fylkesårsmøte
Rapportere til ledelsen
Følge opp lag og kontaktpersoner
Innberette partiinntekter til SSB
Følge opp medlemmer uten lag

BØR:

Synliggjøre seg i lokalmedia
Arrangere konferanser og samlinger på fylkesnivå

KONTAKTPERSON I KOMMUNER UTEN LAG

SKAL:

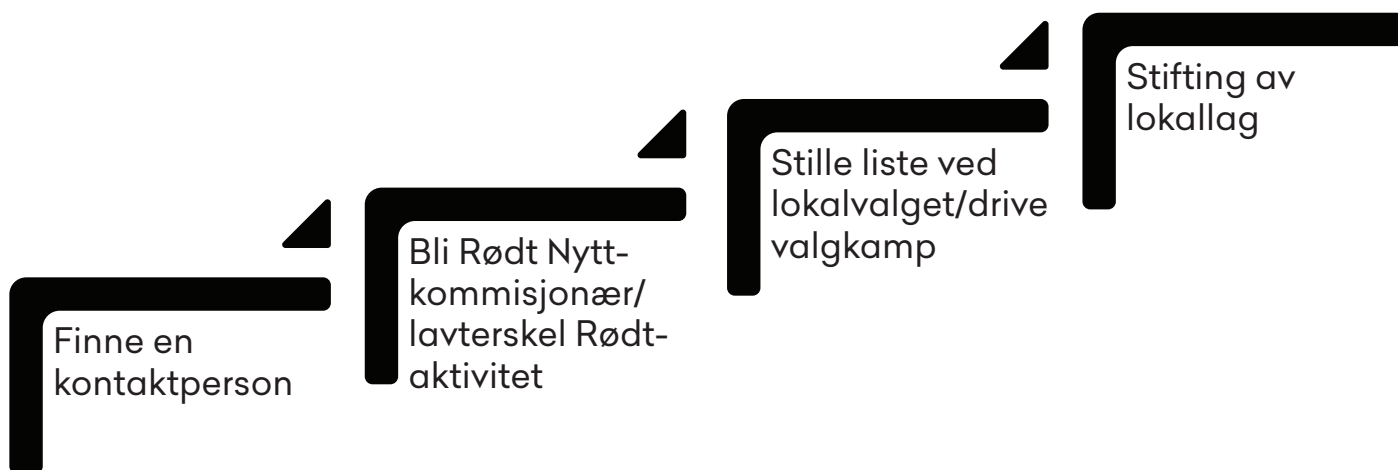
Innberette partiinntekter til SSB

KAN:

Ha stand/dele ut Rødt Nytt
Ta kontakt med andre medlemmer
Synliggjøre seg i lokalmedia

ORGANISASJONSBYGGING

Organisasjonsbygging er alltid konkret. Man må finne konkrete mennesker å samarbeide med for å bygge en organisasjon. Stegene fra man får et medlem på et nytt sted til det faktisk blir et lokallag kan bli uklare hvis man ikke har en plan for det. Under ser dere organisasjonsbyggingstrappa, et hjelpemiddel for å komme i gang med organisasjonsbygging.

1. Skritt en er å finne en som kunne tenke seg å være kontaktperson for Rødt i kommunen. Oversikt over medlemmer og Rødt Nytt-abonnenter i den aktuelle kommunen får dere fra medlemssekretær på partikontoret (medlem@roedt.no). Mer om hva det innebærer å være kontaktperson finner dere på side 30

2. Overbevis kontaktpersonen om å drive litt lavterskel Rødt-aktivitet. Dette kan være å bli Rødt Nytt kommisjonær (altså en som får Rødt Nytt tilsendt fast for utdeling). Kanskje noen i fylkesstyret kan være med å hjelpe til på utdelinger til man er flere. Det er viktig å bli kjent med kontaktpersonen. Få henne til å delta på årsmøter i fylke, nasjonale aksjonsdager og annen aktuell aktivitet.

3. Det tredje steget er å få stilt en liste ved lokalvalget/drevet valgkamp for stortings- eller fylkestingsvalget. Nå har man forhåpentligvis klart å bygge opp et lite nettverk av medlemmer og

sympatisører. Man trenger sju folk for å stille liste ved lokalvalg. Man bør lage en liten plan for hva man har tenkt å gjøre i valgkampen. Se mer om valgkamp på side 27.

4. Etter en forhåpentligvis vellykket valgkamp har man flere som vil bidra til å bygge Rødt. Det bør helst være tre stykker som kunne tenke seg å sitte i et styre og flere som kunne tenke seg å delta på aktiviteter. Les mer om hvordan lage stiftelsemøte i Guide til å starte opp lag på side 38. Det anbefales at fylkesstyret finner en fadder for lokallaget. Mer om fadderordning kan dere lese på side 8.

Når man driver med organisasjonsbygging er det ikke alltid bare å gå rett opp trappa. Ofte må man ta et steg ned eller begynne litt på nytt. Noen ganger kan man ta flere trinn i et steg. Det viktigste er ikke å gi opp, men det er lov å sette ting på vent. Før eller senere vil man komme i kontakt med nye folk som vil gi en ny dynamikk.

SENTRALE LEDD

Landsmøtet

Landsmøtet er Rødts høyeste organ og holdes innen utgangen av mai i valgår. Landsmøtet skal behandle beretninger og reviderte regnskap for perioden, og handlingsprogram og budsjett for kommende periode. Endringer i prinsippprogram og vedtekter gjøres av landsmøtet, og landsmøtet velger landsstyre og arbeidsutvalg for kommende periode. Leder, nestledere, partisekretær, økonomiansvarlig og faglig leder velges direkte på landsmøtet, og utgjør arbeidsutvalget. Revisorer velges også direkte på landsmøtet.

For at medlemmene skal få nødvendig innflytelse i partiet, må hele partiet gjøre et grundig arbeid i forberedelsene til landsmøtet. Landsstyret skal legge til rette for gode diskusjoner om de viktigste problemstillingene, og fylkesorganisasjoner og lag må legge en plan for landsmøteforberedelser i god tid. Valg av landsmøtedelegater og forberedelser for delegatene er en viktig del av dette. Det kan for eksempel bestå i trening på å skrive og holde innlegg fra talerstolen på landsmøtet.

Alle lag som er godkjent innen 31. desember året før, har rett til å sende delegater til landsmøtet. Lag som blir godkjent seinere, kan sende observatører. Bare valgte delegater har stemmerett på landsmøtet. Landsstyrets medlemmer har tale- og forslagsrett. Landsstyret vedtar delegatnøkkel, og antallet betalende medlemmer 1. januar i landsmøteåret ligger til grunn.

Ekstraordinært landsmøte skal holdes når en tredjedel av lagene krever det, eller når fylkesorganisasjoner/lag som representerer minst en tredjedel av medlemmene krever det.

Landsstyret, sentralstyret og arbeidsutvalget

Landsstyret (LS) velges av landsmøtet. Landsstyret er Rødts høyeste organ mellom landsmøtene, og leder arbeidet mellom landsmøtene innenfor rammer som går fram av vedtekter, program og landsmøtevedtak. LS holder seg orientert gjennom deltakelse i partiets og masseorganisasjoners arbeid. Landsstyret setter ned saksutvalg etter behov, og vedtar og reviderer partiets budsjett. LS behandler saker som kommer fra Sentralstyret og utvalgene, men også saker som LS sine egne medlemmer ønsker skal tas opp. LS vedtar politiske løsninger og hvilke mandat utvalgene skal arbeide ut fra.

Landsmøtet velger også et sentralstyre (SST) blant medlemmene i landsstyret. Når landsstyret ikke er samla, er SST det høyeste organet i Rødt. SST leder det daglige arbeidet til organisasjonen i tråd med retningslinjer fra landsmøtet og landsstyret.

SST skal holde seg orientert om partiets arbeid gjennom rapporter fra Arbeidsutvalget, kontoret, utvalg og arbeidsgrupper. SST diskuterer og gjør vedtak i mellomstore politiske saker og viktige organisatoriske saker, og det er SST som forbereder og innstiller saker til landsstyret. SST skal være et bindeledd mellom ledelse, utvalg og lokallag, og stille seg til disposisjon for organisasjonen ved å stille med innledninger til møter, være diskusjonspartner eller det organisasjonen ellers ber om.

Arbeidsutvalget (AU) består av partileder, nestledere, partisekretær, faglig leder, økonomiansvarlig og leder i Rød Ungdom. AU er høyeste

organ mellom SST-møtene. AU skal holde seg orientert om den organisatoriske situasjonen internt, den politiske situasjonen eksternt, og ut ifra partiets programmer og planer lede partiets daglige arbeid mellom hvert SST-møte.

Rød Ungdom (RU) sin leder sitter i Rødts arbeidsutvalg, sentralstyre og i landsstyret, og RU velger i tillegg én representant til Rødts landsstyre.

Utvalg

For å styrke sakkunnskapen i Rødt og utvikle politikk på viktige områder, blir det nedsatt utvalg. Landsstyret har ansvar for å vurdere behovet for utvalg, gi utvalgene mandat og velge personene til utvalgene. Rød Ungdom har også rett på en plass i hvert utvalg landsstyret setter ned.

På rødt.no/utvalg finner du oversikt over Rødts utvalg.

I tillegg til faste utvalg settes det ned arbeidsgrupper på aktuelle felt ved behov.

Hvem er hvem på partikontoret?

Den daglige partiledelsen (arbeidsutvalget)

Valgt av landsmøte med frikjøp som varierer fra 20 prosent til 100 prosents stilling. Består av leder, nestledere, partisekretær, faglig leder og økonomiansvarlig. Har ansvar for den politiske driften av partiet, og leder partiorganisasjonen og kontorets arbeid på ulike andre områder som organisasjon og økonomi. Avholder møter én gang i uka, inngår i sentralstyret som møtes én gang i måneden.

Andre politiske stillinger

Partiet har også frikjøpte på andre

politiske områder, som f.eks. Rødt Nytt-redaktør og på miljø- og næringspolitikk.

Faste ansatte

Partiets faste stillinger er kontorleder (ansvar for administrative oppgaver knytta til driften av partikontoret), medlems- og organisasjonssekretær (medlemsregisteret og organisasjon), regnskapssekretær (regnskap og andre tilliggende oppgaver), økonomisekretær (fakturering og annen bistand til økonomiansvarlig) og pressesekretær.

Midlertidige engasjement

Ved større kampanjer og arrangementer (som valgkamper og landsmøter) pleier det å opprettes prosjektstillinger på partikontoret.

Rød Ungdom

Rød Ungdom holder til sammen med Rødt. Leder, generalsekretær og økonomiansvarlig i Rød Ungdom er vanligvis frikjøpt på fulltid på kontoret til Rød Ungdom. Rød Ungdom pleier også å ha prosjektsekretærer til sommerleir, valgkamper og landsmøter.

Foto: Bjørnar Berge

Foto: Synnøve Knudsen

Dokumenter vedtatt av landsmøtet

Vedtektene og programmene kan leses og lastes ned på Rødts nettside www.rødt.no. Strategi og handlingsplan kan bestilles fra partikontoret.

Vedtektene

Vedtektene er lovene for Rødt, og skal sikre partidemokratiet. De er fastsatt av landsmøtet, og kan bare endres av et nytt landsmøte. Vedtektene fastsetter hvordan vi organiserer oss, gjennomfører partiarbeidet og velger tillitsvalgte. Hvis det er uenighet om tolkningen av vedtektene, gjelder sentralstyrets tolkning.

Prinsippprogrammet

Rødts prinsippprogram formulerer Rødts idégrunnlag og prinsipper for partiets arbeid. Det beskriver partiets syn på kapitalismen, og streker opp hvordan vi vil jobbe for et klasseløst samfunn. Prinsippprogrammet legger føringer for Rødts arbeid sentralt og lokalt, og må følges opp gjennom å utarbeide konkret politikk som er godt forankret i

virkeligheten. Konkrete forslag og saker utarbeides for eksempel gjennom arbeidsprogrammet, handlingsplaner og fylkes- og kommuneprogrammer. Prinsippprogrammet er vedtatt på landsmøtet, og bare et nytt landsmøte kan endre det.

Arbeidsprogrammet

Arbeidsprogrammet vedtas av landsmøtet for fire år framover, og behandler aktuelle saker og problemstillinger. I arbeidsprogrammet tar Rødt stilling til konkrete saker og problemer, og foreslår løsninger på grunnlag av prinsippprogrammet.

Strategien

Det gjeldende strategidokumentet ble vedtatt på Rødts landsmøte i 2012. Det bygger på Rødts politiske grunnlag slik det er definert i prinsipp- og arbeidsprogrammet. Det er en strategi for hvordan Rødt innen 2018 skal:

- styrke oppslutningen i arbeiderklassen

- bli et større parti med oppslutning over sperregrensa
- styrke organisasjonen og øke antallet aktive medlemmer og lag betydelig

Ved hvert landsmøte skal det gjøres en evaluering og korrigering av strategiarbeidet. Dette gjøres gjennom beretning for perioden som har vært, og handlingsplan for perioden som kommer.

Handlingsplanen

Handlingsplanen er planen for Rødts arbeid i et toårsperspektiv. Den vedtas av landsmøtet. Landsstyret, sentralstyret og arbeidsutvalget har ansvaret for at planen følges. Med utgangspunkt i handlingsplanen skal hvert organisasjonsledd vedta lokale handlingsplaner. Det betyr at både fylkesorganisasjoner og lag skal planlegge sin virksomhet ut ifra den sentrale handlingsplanen, med lokale tilpasninger.

Foto: Christoffer Neumann Ruud

Rødts kommunikasjonskanaler

For å være en effektiv og slagkraftig organisasjon trenger vi god kommunikasjon. Her er Rødts ulike kommunikasjonskanaler:

Kontakt mellom fylkesorganisasjon/lag og medlemmene

Fylkesorganisasjonen og laget står for en svært verdifull kontakt ut til medlemmene. Gjennom utsendinger, tilbud om aktiviteter, medlemsmøter og direkte kontakt, får medlemmene vite mer om hva organisasjonen arbeider med lokalt og mulighet til å påvirke partiarbeidet.

Rødt! - marxistisk tidsskrift

Rødt! er et marxistisk tidsskrift for teori og debatt. Rødt! er kjent for viktige innlegg i den marxistiske debatten i Norge. Det kommer med minst fire nummer i året. Bladet har også en nettside hvor man legger ut artiklene: www.marxisme.no.

E-postlister

Det er opprettet en debattliste på e-post for medlemmer av Rødt som ønsker å diskutere med andre Rødt-medlemmer. Dersom du ønsker å delta på denne e-postlista, send en e-post til listenmoderator@raudt.no.

I tillegg finnes det aktive e-postlister for folkevalgte, faglig tillitsvalgte og interesserte, lokallagsledere og kassere. Send en e-post til roedt@roedt.no dersom du bør stå

på en av disse e-postlistene.

Rødts nettside

Rødts nettside er en viktig kanal for informasjon. Her kan både medlemmer, tillitsvalgte, sympatisører, elever, studenter og andre lese om hva Rødt står for, hvordan vi jobber og hva vi mener. På nettsidene ligger mye informasjon om politiske emner, og en lenkesamling som viser til andre kilder. Mange fylkeslag og lokallag har egne nettsider og legger ut stoff selv. Det er lenket til lokallagene på nett fra forsiden på www.roedt.no.

Lag og fylkesorganisasjoner kan få egen nettside under roedt.no-domenet, som f. eks. www.roedt.no/trondheim. Kontakt Rødt-kontoret dersom dette er et ønske.

Medlemsbrev

Én gang i måneden sender Rødt ut et medlemsbrev per epost til alle medlemmer. Der kan du lese om pågående kampanjer, utspill fra Rødt, tips til studier og arrangementer som skjer framover. Mottar noen i laget ikke medlemsbrevet, kan de ta kontakt med medlem@roedt.no

Lagslederbreve

Den andre tirsdagen i hver måned sendes det ut et lagslederbreve til alle lags- og fylkesledere. Brevet inneholder viktig informasjon for lagslederne, som de må bringe videre til styremøte eller medlemsmøte i laget.

Andre styremedlemmer i laget kan i tillegg få motta lagslederbreve hvis de ønsker det. Bare ta kontakt med medlem@roedt.no.

Avisa Rødt Nytt

Avisa Rødt Nytt sendes gratis til digitale abonnenter, på papir til betalingsabonnenter, deles ut på gata og legges ut på nett som pdf-fil: <http://roedt.no/nyttig/avisa>. Avisa kommer ut seks ganger i året. Rødt Nytt drives for innsamlede midler - har du lyst til å bidra kan du sende penger til konto 7874.05.56478.

Del 6 – Ressurser

OVERSIKT OVER OPPLEGG OG STUDIESIRKLER

Rød Lunsj

Rød Lunsj er et møtekonsept rettet mot studenter. Der en godt politisk foredrag eller debatt kombineres med mulighet til å spise lunsj. Ta gjerne kontakt med et av Rødts studentlag for tips og erfaringer om gjennomføring.

Slik er det her jeg bor

Et arbeidshefte for kartlegging og analyse av lokalsamfunn laget i 2011. Heftet hjelper lokallaget å gjennomføre en politisk kartlegging der man undersøker:

- Kartlegging av arbeidslivet
- Kartlegge kapitalen
- Analysere det dominerende partiet

Ta kontakt med partikontoret for å få tilsendt hefte.

Forandre verden

Kurset er lagt opp etter studieboka

Forstå for å forandre er en studiebok fra Rødt. Kurset er lagt opp til å gå over fire møter/samlinger. Et møte om marxistisk filosofi og dialektikk, et møte om klasser og klassebevissthet, et møte om utbytting og kvinnelønn og et møte om sosialisme. Materiellet til kurset vil finnes i boka *Forstå for å forandre* en marxistisk studiebok fra Rødt. Studieboka kan bestilles fra partikontoret.

Studiesirkelen er godkjent hos studieforbundet Næring og Samfunn. Ved registrering der kan laget få dekket utgifter til studie bøker og andre kostnader. Kurs ID: 16820 Forandre Verden

Kvinnefrigjøring!

Kvinneutvalget i Rødt lagde i 2014 studieboka *Kvinnefrigjøring!*. Boka har disse kapitlene:

1 Vårt liv, vår kropp – fortsatt

sjølbestemt abort! Abortkampen i Norge

2 Hvorfor finnes "kvinnelønna", og hva kan gjøres?

3 Familien under kapitalismen

4 Imperialismen

5 Feministisk sosialisme

6 Kapitalisme og patriarkatet

7 Kvinnekamp og kvinnefrigjøring

På slutten hvert kapittel er det studiespørsmål for dem som vil studere boka i en gruppe. Boka kan kjøpes i papir eller som ebok på marxisme.no

Andre kurs registrert hos Studieforbundet:

ID 17681 Kurs for faglige aktivister

ID 11292 Om Rødts Politikk

ID 17538 Folkevalgtopplæring

ID 17615 Redigering av nettside

HVORDAN FÅ STUDIESTØTTE

Rødt er medlem av studieforbundet Næring og samfunn. Ved å melde inn studiesirkeler, seminarer og liknende som studietiltak vil laget få pengestøtte fra studieforbundet. Alle kurs får 500 kroner i grunntilskudd. Kurs som har dokumenterte utgifter som leie av lokaler, innkjøp av studie bøker (og annet tilleggsmateriell) og kostnader knyttet til lærer på kurset får et opplæringstilskudd i tillegg på 65 kroner per time.

Krav til kurset for å få støtte er:

- Godkjent studieplan. Kontoret kan hjelpe deg med å finne en studieplan som passer.
- Innmelding før oppstart

- Minst 3 deltagere som er over 14 år.
- Kurset må utlyses for målgruppa (offentliggjøres)
- Kurset må vare minst 8 klokke timer
- Frammøteliste fylles ut
- Hver deltager må delta minst 75% av kurstidene.
- Alle godkjente deltagerne skal ha kursbevis

Den enkleste måten å få studiestøtte er å ved å sende et elektronisk skjema via Studieforbundets nettside.

<http://naeringoggsamfunn.no/>

For å få tilgang til KursAdmin, sender du en epost til

post@naeringoggsamfunn med navn, bostedsadresse, fødselsår/-dato og mobilnummer og ber om tilgang på KursAdmin. Så vil studieforbundet opprette en bruker til deg.

Innlogging gjøres via studieforbundets nettsider under fanen Kurs/Logg inn KursAdmin (<https://www.kursadmin.org/pls/kas/f?p=240:LOGIN:>)

Under gjennomføringen av sirkelen fører dere frammøteliste som dere sender inn elektronisk, når dere fyller ut rapportskjema for ferdig gjennomført kurs.

Å ARRANGERE ET VELKOMSTMØTE FOR NYE MEDLEMMER

Utkast til innledning og powerpointpresentasjon kan du få fra partikontoret.

Ting som kan være lurt å tenke på når man skal lage et velkomstmøte:

Det er ikke alltid så lett for nye medlemmer å få innsikt i organisasjon og partiarbeid. Derfor bør et velkomstmøte være et møte med «lav terskel» for å vise at partiet setter pris på innmeldingen og å gi bred informasjon om politikk, organisasjon og partiarbeid.

Det vil variere fra lokallag til lokallag hvordan det passer å legge opp et velkomstmøte. De viktigste tingene som bør være med uansett er spesielt postene ideologi og politikk i Rødt, hva det vil si å være med i et lokallag og hva laget driver med, og ikke minst de uformelle samtalene man har med de nye i pausen

(veldig viktig med pause) og i etterkant av møtet.

Det er alltid lurt å sende ut invitasjon i god tid. F.eks sende ut invitasjon to-tre uker før som brev, med påminnelse 1 uke før på e-mail. Det bør også ringes til alle nyinnmeldte og invitere dem personlig til å komme. De som evt ikke tar telefonen bør få en SMS. Invitasjon kan sendes til alle som har meldt seg inn det siste året, uansett om de har betalt medlemskontingent eller. Dersom man har medlems/nyhetsbrev bør informasjon om velkomstmøtet også nevnes her.

Ta kontakt med Rødt Nytt-abonnenter som ikke er medlemmer, og inviter de også til møtet.

For å nå ut til de som ikke allerede er medlemmer, kan man rykke inn annonse og skrive leserinnlegg i avisa

Møtet bør arrangeres i et

trivelig lokale som er lett å finne. Sørg alltid for å ha kaffe, te, og noe å bite i. Ha også med aktuelt informasjonsmaterieil på møtet, både til utdeling og til salg.

Bruk tid på møtet til å finne hva folk ønsker å bidra med og om de vil være aktivister eller mer passive medlemmer. Har de kompetanse på noen områder som de vil dele?

Oppfølging i etterkant av møtet er vel så viktig. Et par dager (seinest en uke) etter møtet kan man ringe eller sende sendt en personlig e-post til alle som var på møtet, hvor man oppsummerer samtalene man hadde med de enkelte og viser til framtidige arrangementer, hva de kan gjøre, hva vi kan gjøre osv. For mange kan det oppfattes som lettere å bli aktive medlemmer når man "kjenner" noen i partiet. Eksempel på program for velkomstmøte:

VELKOMSTMØTE I RØDT OSLO TORSDAG 13. SEPTEMBER

Sted: Kverneland på Litteraturhuset

Tid: 1900-2100

- Velkommen
- Ideologi og politikk i Rødt
- Viktige saker i Rødt Oslo fram til valget
- Hvordan finne fram i organisasjonen?

Kaffepause

- Hvordan du kan delta i Rødt (om aktivisme, dugnader, studiesirkler, valgkamp, Rødt forum, utdeling av Rødt nytt osv. osv.)
- Litt om arbeidet i lokallag
- Noen avsluttende ord

På møtet vil det også være mulig å få/kjøpe materieil av ulike slag.

GUIDE TIL Å STARTE OPP LOKALLAG

Vil du starte opp et nytt lokallag? Første skritt er å gjennomføre et oppstartsmøte. Det kan gjøres på denne måten:

1) Få oversikt over kontakter i nærområdet

Ta kontakt med medlemssekretær hos Rødt sentralt (22989052/ medlem@roedt.no) for å få tilsendt oversikt over medlemmer og kontakter i kommunen/ nærområdet. Ta en runde med kontaktene på lista og hør om det er interesse blant flere for å starte opp lokallag.

2) Finn dato

Dersom det er flere som er intesserte i å starte opp lokallag, foreslå noen mulige datoer for oppstartsmøte der flest mulig av disse kan være med. Noen fra fylkesstyret/evt et etablert lokallag i en nær kommune bør også kunne være med på møtet.

3) Finn en innleder

Når dato er i boks, ta kontakt med Rødt sentralt som vil hjelpe til med å finne en innleder fra sentralt som kan ta turen. Eller ta kontakt med fylkesleder/noen i fylkesstyret og få hjelp til å finne en mer lokal innleder.

4) Finn et lokale

Finn et lokale som egner seg til å avholde møtet. Helst et åpent og innbydende sted som er lett å finne og som er billig/gratis å bruke. Noen fra fylkesstyret eller et nabo-lokallag bør kunne hjelpe til med dette hvis det trengs.

5) Mobiliser

Når sted, dato og innleder er på plass, send ut epost/sms til alle medlemmer og kontakter i området. Det beste er å også ringe til flest mulig. I tillegg bør det lages et facebook-arrangement som det kan inviteres bredt til, og evt sette inn annonse i lokalavisa dersom det finnes noen penger til dette.

6) Gjennomfør oppstartsmøte og velg et styre

Før oppstartsmøtet bør det være sikkert at man har minst en person som kan være leder og en som kan være kasserer/ økonomiansvarlig (og aller helst et par stykker til) som kan utgjøre et styre. Disse kan velges på oppstartsmøtet. Når møtet er gjennomført, send inn en enkel protokoll der det står hvem som har vært til stede på stiftelsesmøtet og hvem som har blitt valgt til styre til roedt@roedt.no og så blir dere registrert som et lokallag. Alle nyoppstartede lokallag får en startkapital på 5000 kr, så da er det bare å sette igang med aktiviteter!

LEDELSEN I RØDT

Oversikt over hvem som sitter i ledelsen og hvem som er landsstyrerepresentant fra ditt fylke finner du på <http://rødt.no/om-rødt/partiledelsen/>

ANSATTE I RØDT

Oversikt over ansatte i Rødt finner du på rødt.no/om-rødt/ansatte

UTGIVELSESPPLAN FOR RØDT NYTT

Rødt Nytt er partiets eksterne avis. Utgivelseplan og arkiv over tidligere utgaver finner du på: <http://rødt.no/nyttig/rødt-nytt/>

RETNINGSLINJER FOR HÅNDTERING AV SEKSUELLE OVERGREP OG TRAKASSERING

Rødts landsstyre har vedtatt at Rødt skal ha retningslinjer for håndtering av seksuelle overgrep og trakassering. På http://sosialisme.no/orghandbok/retningslinjer_sot.pdf finner du et dokument med dagens retningslinjer som er vedtatt av landsstyret.

Formålet med dette dokumentet er først og fremst å bevisstgjøre for å forebygge seksuelle overgrep og trakassering i partiet, samt å gi

prosedyrer for behandlingen av eventuelle seksuelle overgrep og trakassering som blir rapportert innen partiet.

I en hver organisasjon, også Rødt, vil seksuelle overgrep og trakassering kunne skje. Dette bryter både med tilliten innad i partiet, og med vår samfunnsvisjon. Hvis et Rødt-medlem anklages for seksuelle overgrep eller seksuell trakassering enten i Rødt-

sammenheng eller utenfor partisammenheng er det et anliggende for partiet. De fleste tilfeller av seksuelle overgrep og trakassering rammer kvinner. At det også kan skje i Rødt pålegger ledelse, lokallag og medlemmer å diskutere og være bevisst på hvorfor seksuelle overgrep og trakassering kan skje, maktforholdene som gjør at dette kan skje og hva man kan gjøre for å unngå dette.

